

అంధమైన ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.

జనవరి నెల 17 వ తేది బుధవారము

No. 141

నంపుటము. 3.

స శ నా మ సం వ త్స ర పు ష్య మా స బ హు శ న వ మి గ.

నందిక ౨౪౦

అందమైన 1917 క్యాలండరు

సుందరమైన నూతన సంవత్సరపు క్యాలండరు.

జనవరి 31-తేది లోపు నాకసారి నాలుగు రూలి విలువగల మామూల గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

పోస్టుఖర్చులకై అనాచీటిని పంపవలయును.

ఒక క్యాలండరు తెల. వి. పి. సహా 0-4-0, 2-కి 0-7-0, 3-కి 0-9-0, 6-కి 1-0-0, 12-కి 1-12-0.

యొద్దమువలన క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు ముద్రింపబడినవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనవలయును.

తామరతైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీతైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము

చక్కని డబ్బీలో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-0-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేకచోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

రి, తంబు శెట్టి పేర్, మద్రాసు

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటకులకు మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు నేర్పుకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

183

20, చీనాబజారురోడ్, మదరాస్.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాశ్యోతనుఖమునుబాండుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపాత్రమును ఆయుర్వ్యధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నియమమును. పోస్టు చార్జియు చేతు భరించువలెను. వెంటనే వ్రాయును.

219 వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ, ఆతంకనిగూడ జంభాలయం 158, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

TOJANA HAIR FOOD.

టోజానా. (కేశాహారము)

593

స్త్రీలకు వెండ్రుకలు, విలువగల భూషణములకన్నను విలువైనది. వెండ్రుకలుగల్గడానూ, పొడవుగను నుండుట ప్రస్తుత మరుదుగనన్నది. ఇవి రాలిపోవుటకు అనేక కారణములుగలవు. గాన శరీరస్థిమైన ఈ టోజానాను ప్రతి దినము చదునుకొనినయెడల తెల్లని వెండ్రుకలు నలువై మిక్కిలి పెరిగి రమణీయముగా నుండును. వెండ్రుకల యభివృద్ధికి కావలసిన రక్తమును తుదిచేసి వెండ్రుకలు రాలిపోవుట నాపును. చుండులను మాన్పును. బట్టలకు వెండ్రుకలను అతి త్వరితముగా పుట్టించును. ఈ టోజానా అనే తలకుఆహారమును ఇంగ్లీషువారు మొదట కనుకొని ఇప్పుడు ప్రజలకు సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. పురుగులను బంపి దురుశ్శును పుష్టి చేయును. వెండ్రుకలు పగులుట మొదలగునవి మిక్కిలి స్వల్పకాలములో త్వష్టిగా కుదుర్చుగలదు. కిరీటమును బోలు శిరఃపుంజము తగ్గనని విచారపడనక్కరలేదు. ఏ మానవులుగాని యావనదేశలో వృద్ధత్వము పొందనక్కరలేదు. తమకగపడుచున్న టోజానానుబాహుగించి తమ యౌవనమును కాపాడుకొందురుగాక. ఇందులో క్రొవ్వకేరియండలేదు. ఏ కెమిష్ట్రవద్ద వైనను పరిశోధించుకొనవచ్చును. దంభమునకై లేనిపోని రిగ్గినలుచేసి ప్రకటించు తైలములనుకొని మోసపోకుడు. ఇది ఇంగ్లాండులో చేయితులకయే తయారుకాబడినది తలనొప్పి మొదలగు శిరోరోగములను పోగొట్టును. స్త్రీ పురుషులకు ప్రాణసమానమైన వెండ్రుకలకు ఈ టోజానానుబాహుగించినది వేటొకటి యేమియునులేదని నొక్కి చెప్పుగలము. అనేకములైన యోగ్యతా పుత్రము లరదినవి. పరీక్షించిచూచిన తెలియును. వేల కొలది విక్రయము. మా మందును మేము మిక్కిలి కొనియాడుట ప్రత్యక్షముగాదని యంతటితో విరమించినారము. ఇవి రెండు విధములుగ నుంచబడును. పురుషులకు ఒకటి స్త్రీలకు వేరొకటి. ఏ కెమిష్ట్ర దగ్గరవైనాసరే ఈ దిగున భరలకు దొరకును.

ఖరీదు. — 5 టోజులు సీసా చల్లుకునే దానితో సహా రూ. 1-12-0. 10 టోజులు చల్లుకునేదానితో సహా 2-12-0. డబ్బీలు. మొత్తముగ తీసికొనవారికి వేరేభరలు. టే. మత్తెలందు కంపెనీ, టి. మి. టెడ్, 19, కెకండులైన్, మద్రాసు.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

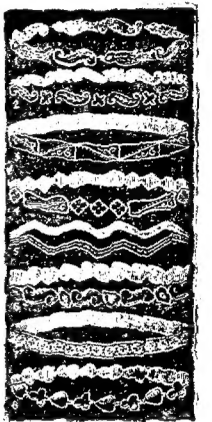
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాపు వర్తకులు.

25, వై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తంబిలిసము: "ఉమ్మడియార్" మద్రాసు.

ఈపటములో కనుపరచినట్టి ఆనేక విధములైన గాజులునల్కుక ముగానవరముబంగారుతోతయారు చేయబడి యున్నవి. వలయువారు మాకు వ్రాసిన గాజులొకములున్న అందులకు మజారిల విషయముల క్యాటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మావద్ద బంగారు గల తోడాల, గెట్టితోడాల, గెట్టిలిలు ఉంకములు, శక్తి పు గ్రంథములు చాలగ్గు, గడియారములు, గానుల పేర్లు, పెండింగులు ఆనేక విధములైన పెండింగులు గలవి నున్నవి.

నాణ్యమైన నలుగురొచ్చియ్యవలెను.

598

శ్రేష్ఠమైన నవరత్నములు.

శ్రేష్ఠమైన నవరత్నములను సరసముగా కొనుటకు సరియైన చోటు ఇదియే.

తెలిగ్రాఫ్ ఆడను "OPAL" ఓపల్

పురుషోత్తమదాస్ హరిలాల్, 86 వైసపు నాయకపేర్, సామలకావ పేట, మద్రాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి దివ్యోషధములు

నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిది	తులము 1-కి	...	80.0-0
కుంకుమ పువ్వు	తులము 1-కి	...	2.0-0
గోరోజునము, మంచిది	"	...	7.0-0
పచ్చకర్పూరం	"	...	2.0-0
అశుచిపి కా నా లేక జున్ను	"	...	6.8-0
గవభస్మము	తులము 1-కి రూ.	...	0.10-0
బాగామృతము	టోజానా	...	9.5-0
నూగుడు నూనె	టోజానా	...	0.5-0

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి, బాండ్ ను చూచు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు వాచ్

5 సంవత్సరములు గ్యారంటీగలది

చక్కని గొలుసుతో తెల 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0.

ఇది మాకోఆఫ్ నిర్దేశకప బడినది. కావున నెకరీకర్త నుండదు. తెల స్వల్పమైనా ఫల ప్రధికమని యువకులకు తెలియును. దృఢమైన సామానలచేత చేయబడి డ్యుప్రూఫ్ అను గ్లాసుదూము కిందయొందుటచే చాలకాలము నిలువక తృప్తికరముగ పని చేయును. గడియారము శెట్టితై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. శెట్టిలోపల గ్యాంటి పత్ర మతికించుచుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుదూము లేనిది తెల 2.8-0.

చిరునామ:- సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మదరాసు.

అద్భుత నివారిణి.

124

ప్రాణసర్వో జేముగారి
ఎల్లప్పుడూ బానికే వెరలు

ఇది బలహీను
లకును నీరసు
లకునుచును.
నిద్రలేకుండు
ట, జ్ఞాపకము
తక్కువగను,
మెదడు నిమ్మ
గా నుండును.

పనినాంబెంకిమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ బలహీనును,
అంగుఁగము శుక్లవర్ణము బోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు,
గుమాస్తాలకు కర్తవ్యము, మనోవ్యాధులకు మొద
లగు వారికి ప్రశస్తమైనచుండు; బలమును గలిగించును. అనేక
వేలసంఖ్య ఇందులను బాగుపడినవారు. నిపుడుదే నేటిదినమే
ఒక బుడ్డిని కొని దానిపై నుంచి ఒకమాత్ర పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

నవీనము! నవీనము!!

చ ర మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జు

ఆట్టో దిల్ బహార్

మనోరథ్యముగాను కొంతకాల ముండుకట్టి ఆపూర్వ
వాసమును కలదు. ఆత్మకళతో సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తుగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చా
క్కాయల వైదగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన
వనము నుద్భవించుటే యంత గుఱుచున్న వాసనను అను
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు యే
వేని యుండినా యీ ఆట్టో దిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.

వెల 1/2 ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి. పి. చార్జి
" 1 ద్రాము బుడ్డి 1-కి " 0-12-0 } రూ. 0-4-0
" 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి " 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

పోలు ఏజెంట్లు:-

ఆంగ్లో యిండియా డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.
నెం 155, జమ్నానగర్ సీడ్, బొంబాయి.

ఇందుమతీ పరిణయము.

కుమారభూర్షటి కృతాంధకావ్యము రు. 0-10-0
అష్టాశ్వాస యశశ్చంద్రోదయము
సంస్కృతాలంకారశాస్త్రము. రు. 2-0-0
వైరెంటిని ఏకకాలమున గోవిందాధ్యక్షులకు, పుస్తక
భాండాగారములకు, నగమువెల. ఈక్రమ్యమవశ్యమాత్రమే.
మేనేజరు, ముసునూరు యస్టేటు
628 మాజిసీ, కృష్ణాజిల్లా.

కూరకాయల, పువ్వుల విత్తులు.

పచ్చకాయల, కంబళి, కొర్రామొదలగు మొ
క్కలును కర్మ దొరకును. కావలసినవారికి ఇంగ్లీషు కన్నడము
ధ్వని పుస్తకము అర్ధశాస్త్రాంశము పంపించువారికి పంపబడును.
విలాసము:- యం. టిబల్ పు అందుబ్రదర్సు,
588 బసవనగూడే, బెంగళూరు సిటీ.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫీలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిఫ
ములు - బొమ్మలకాగితము - గార్డీ పుస్తకములు విక్రయించె
దము. కాగితాలగు కావలెనా? (522)
బి. తల్వేరిచ్చి అండు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

మోహినీ కైలము:- శ్రీ పురుషులు వాడు
టకు యోగ్యుడైనది. మెదడుకు చలువజేయును,
కండ్లకు చలువజేయును వెండ్రుకలు పెరుగును.
0-12-0. అద్భుతాంబుడిపో, మదరాసు.

యోగన నుండకీయముల కర్మము	2-0-0
చింతితేలి, పుష్పలీలకత, నవల 1-కి	0-8-0
నంగీక కథాసంగ్రహము	1-4-0
సంవిద్యా వివేచన	1-8-0

522 "విద్యానిధి", 87 రామస్వామిసీడ్, మద్రాసు.
సముల్ల విక్రయదేవా లింగపూజనా? మద్రాసు,
గాయపురముపోస్టు, బేసికాఫాండ్రీ, సి. గోపాల
నాయకర్ అండుసన్ను వారు చాల త్వరితముగను
క్రమముగను బాగుజేయుదురు. 567

బిడ్డలను పెంచుటెట్లు?

మనచేతములో బిడ్డలింతగా చచ్చుటకు
కారణమేమి?

(కె. రాఘవేంద్రరావుగారు, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. యం.)

V

బిడ్డలను అపుపాలతో పెంచునప్పు డీక్రింది విషయ
ములను చక్కగ గమనింపవలెను.

1. విరేచనము విరిగిపోయిన పాలవలె నుండును.

కడుపు నొప్పి

పాలు కొంచెము తగ్గించి తిరిగి క్రమముగా పెంచుచు
వలెను.

2. పులుసు వాస నెత్తు విరేచనము. చక్కెరగాని,
కొవ్వు (మిగడ) గాని పాలులో పెంచుకొని నున్నప్పు డా
చించును. చక్కెరను బొత్తిగా నిలుపవలెను. లేదా తగ్గిం
చును.

3. దుర్వాసనతో కూడిన తెల్లని విరేచనము. కొవ్వు
పదార్థములు (మిగడ) మిక్కిలి ఎక్కువగుటను సూచిం
చును. మూడు లేక నాలుగు దినములు మిగడ బొత్తుకొ
నియున్నప్పు డి. మిగడనే ఇచ్చుట లేని యెడల పాలను పలుచన
జేయుము. వాసన పోయిన పిమ్మట తిరిగి క్రమముగ మిగడ
పెంచుచును.

4. పాలుత్రాగినవెంటనేకడుపునొప్పి నుటచే పాలుఎక్కు
వైనది గాని, నడుముచుట్టును బిగువైనబట్టలు చుట్టియున్న
వనిగాని, బిడ్డను అధికముగ కదలించివారనిగాని తలపవచ్చును.

5. పాలుత్రాగిన తరువాత ఒకటి రెండు గంటలయిన
పిమ్మట బిడ్డ పుల్లనివాసనగల వాంతివెత్తుకొనిన యెడల
పాలలో కొవ్వు ఎక్కువ ఉన్నదని తలపవలెను.

6. మనమిచ్చుపాలతో బిడ్డకు తృప్తిరనియెడల మొద
ట పాలను కొంచెము ఎక్కువగ నిమ్ము. పిమ్మట అవుసర
మైన యెడల కొంచెము చిక్కనజేయుము.

7. మాటిమాటికిని బిడ్డకు క్రొత్తఆహారములను మార్పు
చుండుటవలన బిడ్డకు చాలానష్టము.

8. కడుపునొప్పి బిడ్డలపాలిట కష్టములలో మిక్కిలి
యెక్కువైనది. ఆహారము ఎక్కువగుటచేత గలిగిన అజీర్ణమే
కడుపునొప్పికి సామాన్యమైన కారణము. వెచ్చవెచ్చని నీళ్లను
పాలబుడ్డితోగాని, చెంచాతోగాని బిడ్డకుత్రాగినన్నివెట్టి తల
యెత్తుగా పెట్టుకొనవలెను. వెచ్చని కంబళిగుడ్డను కడుపుపై
కట్టవలెను.

ఆహారము తయారుచేయుట.

బిడ్డకు 12 గంటలకు ఎంతకావలెనో అంత ఆహారము
ను తయారుచేయుటకు తేనెనీళ్లు, చక్కెర, పాలు, అవుసర
మైనయెడల పచ్చిమిగడ ఇవియున్నయు సరిగాకొలిపి ఎత్తు
కొనవలెను. గరితెలు ఉపయోగించినయెడల వానికొలత స
రిగా తెలిసియుండవలెను. నేదొకగరితె లేదాకరితె నిక
యముకాకుండా ఉపయోగించరాదు. మొదట చక్కెరను
నీళ్లతోను చక్కగ కరగునట్లు కలపవలెను. పిమ్మట పరిశు
భ్రమైన గిన్నెలోనికి దీనిని వడపోయవలెను. పిమ్మట పాలును
చక్కెర గలిపిన నీటిని, అవసరమైనయెడల పచ్చిమిగడను
పాలుకాయ గిన్నెలోబోసి మూటిని చక్కగ కలియునట్లు
పరిశుభ్రమైన గరితెతోగాని, గాజుబుడ్డితోగాని చక్కగ
కలుపవలెను. పిమ్మట దీనిని పోయివూడబెట్టి రుమ్ముపడ
కుండ మూతవేసి ఒకపొంగునచ్చునట్లు కావవలెను. చల్లార్చి
నపిమ్మట అవసరమైన యెడల సున్నపునీళ్ల తేటకలిపి
బిడ్డకియవలెను. బిడ్డకిచ్చుపాలను బొత్తుగా చేతితో తాకకూ
డదు. పరిశుభ్రమైన గరితెతో కలపవలెను. పరిశుభ్రమైన గరి
తెతో తీసికొనవలెను. బిడ్డఆహారమును ఎన్నడును తెరచి
యుంచకూడదు. ఆ పాల విూద గాని పాల గిన్నె విూ
ద గాని ఈ గలు వాల కూడదు. బిడ్డకిచ్చు ఆహార
మెల్లప్పుడూ గోరు వెచ్చగా నుండవలెను. బిడ్డ కిష్టము
లేనంత వేడిగను ఇయ్యకూడదు. బిడ్డకు ఎంతవేడిగ
నున్న ఇష్టమో అంతవేడిగ ఇయ్యవలెను. చల్లని ఆహా
రమును సాధ్యమైనంతవర కీయకూడదు.

సోతపా లిచ్చు టెట్లు?

పడవవలె ఆకారముండి రెండుకొనలయందును తెరచి
కడుగుటకు తగిన నోరులుగలుబుడ్డి వుంచిది. రబ్బరుమొలలు
లోపలి భాగమును వైకి లిరగ తీసికడుగుటకు వీలుండవలెను.

ఆలంబి బుడ్డి రూ 1-4-0 వెలగలది ఉపయోగించవచ్చును.
అది దొరకనిచోట ఒకచిన్నగిన్నె, లేక గరితె (లేక పాలాడ) ఉన్న
చాలును. బుడ్డి ఉపయోగించుట వలన నొక సదు
పాయముకలదు. బిడ్డకు తృప్తియిచ్చవలెనే బిడ్డ సీసాలలోను
ప్రోసిజేయును. బిడ్డ తనకు కావలసినదానికంటె ఎక్కువ
పాల త్రాగుటకు ఆవకాశముండదు. పాలాడతోగాని గిన్నె
లో గాని నునము పోయునప్పుడు బిడ్డకు కడుపునిండినదో
లేదో తెలియక మనము ఎక్కువపాలు పోయుదుము. అందు
లో బిడ్డ ఏడ్చినప్పుడెల్ల నోరుతెరుచుకొనును. ఇదే సందని
కొందరు నోటినిండ పాలుపోయుదురు. కొంద రాపైని బిడ్డ
ముక్కుకూడ మూయుదురు. ఈవిధానము ఆపాలను మింగ
వలసినదే. ఇట్లు బిడ్డకుగాక తనకు తృప్తికొనకొందరు
అమ్మమ్మలు బిడ్డ కెక్కువపాలుబోసి అజీర్ణవ్యాధి ప్రేరేపిం
తురు. మనకు పని తొందరపడదని బిడ్డకు తృప్తికొనగా పాలు
త్రాగించరాదు. ఒక్కొక్కసారి ఆహార మిచ్చుటకు సామా
న్యముగా 20 నిమిషములు మొదలు 30 నిమిషములు పట్టును.
ప్రతిసారి ఆహారమిచ్చిన తరువాత బడ్డి, గబ్బరు మొన
లు, గిన్నెలు, గరితెలు అన్నిటిని వెంటనే మిక్కిలి పరిశుభ్ర
ముగ తోమి కళ వెళ్లకూ నీళ్లతో కడిగి, అనీళ్లలోనే వేసి
వెట్టి చల్లారినతరువాత తిరిగి కావలసినవిచ్చవచ్చును తీసికొన
వలెను.

బిడ్డయొక్క పడకయు, గుడ్డలను మిక్కిలి పరిశుభ్ర
ముగ నుంచవలెను. అట్లే తల్లియు, దాదియు మిక్కిలి పరిశు
భ్రముగ నుండవలెను. వైన చెప్పినప్రకారము మిక్కిలి పరిశు
భ్రముగా ఆహారము తయారుచేయుట మొదలుగాగల మిక్కి
లి స్వల్పముగ మనకు కనబడు విధానములను మిక్కిలి శ్రద్ధ
తో గమనించుటయే బిడ్డను పెంచుటయందలి పరమరహస్య
మని తెలిసికొనవలెను.

బాల్లెన్ల తయారుచేయు టెట్లు?

ఒకచెంబెడు బాల్లెపాడుమును ఒకశేరు నీళ్లలోవేసి
అరగంబునెత్తు కాచి పలుచని గుడ్డతో వడపోయవలెను. ఏదిన
మున కాదినము బాల్లెనీళ్లు క్రొత్తగా తయారుచేసికొనవలెను.

సున్నపునీళ్లు చేయుటెట్లు?

ఒకతులము తాంబూలము వేసికొని క్రొత్తసున్నమును,
రమారమి మూడుపళ్లు (ఆరు కిరసనాయిల్ బుడ్లు) నీళ్లలోవేసి
చక్కగ కుదిరించి ఒకచోట నిలవయుంచవలెను. అందలి
తేటనీరే సున్నపునీరు. ఈనీటివెట్టి ఆకుపచ్చని బుడ్డబాల్లెట్టి
యుంచవలెను.

బజారు ఆహారములు

బజారులలో బిడ్డలకొరకై గరకములైన ప్రకట
నతో ఆమ్మెకు ఆహారములలో న నేకములలో
నిజముగా బిడ్డలకు అనుకూలించునవి మిక్కిలి
తక్కువ-వానిలో సాధారణముగా వరిపిండి కలిసియుండును-
అది మిక్కిలి పసిబిడ్డలకు జీర్ణముకాదు. కాబట్టి వైద్యుని సల
హ లేనిదే అట్టి ఆహారములను బిడ్డలకు ఉపయోగించరాదు-
వైద్యు డొకకొన్నిదినములు మాత్రమే ఉపయోగింపుమనిన
అట్లే చేయవలెనుగాని విధివిరాయము లేకుండ మన ఇష్టము
ప్రకారము ఈబజారు ఆహారములను వాడరాదు. ఇట్టి ఆహార
ములతో పెంచినబిడ్డలలో మరణసంఖ్యరేలు మిక్కిలి హెచ్చు
గానున్నది. ఈఆహారములలో కొన్నిటితో పెంచినబిడ్డల ఆరో
గ్యము వారిపటములలోని బిడ్డలలోనేగాని నిజమైన బిడ్డలలో
కానరాదు. నిజముగా ఈయాహారముతో పెంచినబిడ్డలుచావు
లకు లావుగా నుండినను వారిలో గూను, యెముకలు మెత్త
వగుట మొదలగు వ్యాధు లధికముగ వ్యాప్త మగు చున్నవి.
కావునవానిని జాగ్రత్తగా వాడవలెను. ఒకా నొకప్పుడు కొద్ది
కాల ముపయోగింపవలసి వచ్చినప్పుడును, బిడ్డకువ్యాధికలిగినప్పు
డును ఈ యాహారములలో కొన్ని మిక్కిలి యుపయోగ కర
ములు కావచ్చును. కాబట్టి ఇవి బొత్తుగా పనికి రావనిచెప్ప
వలను పదము. ఇందుచేతనే చేతవైరెంతవరకు వైద్యుని సలహా
మీదనే ఈ యాహారములను ఉపయోగింప వలెనని చెప్పి
యున్నాము.

ఆత్మ జిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసిద్ధి.
దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చర్చ
గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాధస్వామిగారు, బి. ఏ.
చిన్నవైజా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0.
మేనేజరు, ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము
591 పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

కల లంఠరించినవి; కార్యకాళిత్వాహము

లుద్భవించినవి

పిమ్మట "ఇంజనీరింగు" కళాశాల (ప్రిన్సిపలు, మాటనగారు "వంగదేశీయుడు స్వభావసిద్ధముగ కలల గను వాడు" కాని పనిచేయు వాడు కాదని నెలవిచ్చిరి... "తాతా" నిరనుష్టిలువచ్చును" జనరలు మేనేజరు, టెక్నికల్ గారు, "తగిన శిక్షాభ్యాసముల నిచ్చిన వంగదేశీయుడు ప్రపంచములో నేజాతి పనివానికంటే తీసిపోడు"ని నెలవిచ్చిరి... (ప్రిన్సిపలు గారికి మేనేజరుగారి యంతి వంగదేశీయుని పనివాడితనపు పరిణామమును బట్టి చూడ... వంగదేశీయుడు కలల గనుటకు గట్టిపెట్టినాడు; తెలివి తెచ్చుకొని పనిచేయ నాగంధించి వాడు, ఏవిద్యాసంస్థాపనమున పరిపక్వ కదాగము నొక్కమా రుగ నియమాలదు. సాంకేతిక పాఠశాలలను కళాశాలలను కుప్ప తెప్పలక పడియున్న ఆంగ్లదేశీయుననే విద్యాధులు "ఇంజనీరు"లుగ పరిగణింపబడక పూర్వము కొంతకాలము పని నిర్వహించెదరు. విద్యాధి చిన్నవాడుగ నుండి యంచితావకత క్రి యున్నప్పుడే వాని కి సిద్ధాంతజ్ఞానము పట్టునడగలదు. అటులని మేము అనుభవజ్ఞానముయొక్క ప్రాముఖ్యతను తృప్తి కరింపము. కాని విద్యాధిని విద్యాభ్యాసమునండి తొలగించి యతని నతి ప్రేమకాలము పని చేయకొన నియోగించిన నతిదు పాఠశాలయందు నేర్వకొనినదంతయు మరచి మరల విద్యా ధిగా జీవనయాత్రను ప్రారంభించుటకు మిక్కిలి కష్టపడవల సిన వాడగును. దివ్యమైన సిద్ధాంత విద్యాభ్యాసముతో బాటు సాధారణపు అనుభవ జ్ఞానాభ్యాసము నొసగి, మంచి "మక్కు సాపు" లో అవసర మైనంతకాలము మూలమే పనిచేయకొన నియోగించు ఏర్పాటు సాంకేతిక విద్య కావశ్యకమని మా యుద్దేశము. — అమృతబహుగ శత్రుక.

"బాగ్రత్త" భయంనాస్తి

ఈ భయంకర యుద్ధము పరిసమాప్తి నొందునప్పటికి యూరోపియనుదేశము లన్నియు మిగుల బలహీనావస్థ నొందు ననుట నిజము. అవి యెట్టి యవస్థలో నుండునపుడు జపాను ఎప్పటివలెనే బలవత్తరమై యుండును. క్రమక్రమ మున యూరోపియను బలము లభివృద్ధి నొందు ననుట, వాస్తవముకాని, ఈకాల నంతయు జపాను జాతీయభివృద్ధి కేమాటంకము నుండదు. జపాను నేడు మనకు మిత్రురాలుగా నున్నది. జగ్మనీవలె మిత్రదోహము చేయునంతటి నీరు గాలుకాదు గాని రాజ్యాంగ సమస్యలు జాతీయ ప్రవర్తనను జాతీయంతరార్థము ఒక్కొక్కప్పుడెదుర్చుముగ భిన్నభూతము చేయవచ్చును. ఇది చారిత్రియ న సాధారణా న భవము. స్వజాతీయ విస్తరణకు జర్మనీ కంపెను జపానున కెక్కుడు ఆవస్థకర గలదు. కనుక నది జర్మనీకాదుగద మరియే జాతివలెనుగూడ ప్రపంచ క్రాత్రము యు గోరకమానదు. జపానున కాళి లేకపోలేదు. అదియు దాని చిత్తవృత్తినిబట్టి వివిధములగు కలల గనుచున్నది... (గ్రాంచి, నవ్యులు, బ్రిటిషువారలకు నాగరికతగలుపుటకై తాను యుద్ధముజేయుచున్నటుల జర్మనీ యనేకమారులు చెప్పియున్నది. ఆ యుద్దేశముతోడనే జపానిపుడు కొరియాదేశము నాక్రమించినది. క్రిందటి శతాబ్దమున నది చీనాతో బోరాడుటయు నందులకనియే విధితము. మూలన ఆసియా పరిజ్ఞానమును గలుపు నిమిత్తము అవకాశము దొరకిన నది యిప్పుడుగూడ నలుల జేయకబోదు. ఆసియాఖండమునంతయు నాక్రమింపకబోయిన నది నూర్పుభాగము నంతటికైన నది యావంతు బ్రయత్నింపక బోదు. ఇట్టి మూలనాగరికతా సంక్షేపములతో బలవృద్ధియు గల ప్రతిదేశమున, జాతీయ బయలుపడలసపుడు ఆధునిక రాజ్యాంగ స్నేహధర్మములు చిరకాల "ముట్టికట్టుకొనియుండు లాడుచుండున"నుట కేవలము తెలివితక్కువ. దీనినిబట్టి జాచిన దూపు కాజ్యాంగపు బూలోచన కిప్పునదేయ "మీ స్నేహముల భద్రముగ కాపాడుకొనుడు. కాని యిప్పటి మిత్రునే రాబోవు శత్రువుగా పరిగణించి వాని వైర్యశ్రేణులతో నెదుర్కొని జయముకొన నెల్లప్పుడు సిద్ధముగ నుండును."

ఈదూరపు బూలోచనయే యీక్రింది విషయమును దృఢముగ వాచ్యమిచ్చును. గ్రేటుబ్రిటన్ భరతఖండము యొక్క యపరిమిత మనువ్యుబలమును ఆధునిక నైతిక కాత్రియ పద్ధతుల ననుసరించి పరిపూర్ణ శిక్షాభ్యాసాయుధముల నొసగి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య స్థిరత్వమును గాపాడుకొన బ్రయత్నింపవలయును. ఆవంతయు "సరురాభ్యంతరములు" లేక ఈసన్నాహమును వెంటనే ప్రారంభింపవలయును.

ప్రస్తుత యుద్ధనష్టములనుండి యూరోపియను బలము లెప్పటికంటే నవ్వునరి కధనపక్షము ఇరువది యైదేండ్లు పట్టును. ఈ యిరువదియైదేండ్లలో జపాను చైనా బలములు మరింత యభివృద్ధికొందును. వారిలోవారు తగవులాడుకొనకుం డనియుచుదేశములవారును మంచి రాజ్యాంగ కాళలముతో నుపయోగపరప జూచిన నీ యిరువదియవ శతాబ్దమధ్యమున వినియోగపరిమిత బలాధిక్యత ప్రాపంచిక నాగరికతను తేజమునకు విశేషోపద్రవము వాటిల్లగలదు.

ఈ యుపద్రవమును రాబోవునది సిద్ధాంత ప్రభువు గారుగాని, కట్టిను మహానుభావులదిగాగల రౌండుటేబిలు మండలిగాని, యెన్నడైన యూరోపియచిరాయని మాకధ్యుతము గలుగుచున్నది.

మానవబలమునుబట్టి ప్రస్తుత ప్రాపంచిక క్షితిని జూచిన, "ఆధునిక మానవవర్ణముయొక్క భౌతికక్షితి హిందూదేశము చేతయం దిమిడియున్నద"ను మావాదన మొంతయు బలపడుచున్నది. హిందూదేశీపరిపాలకులు హిందూదేశమున పూర్ణ విశ్వాసము గలిగియుండినగాని ప్రాపంచికోద్ధరణమున కా వస్యకమగు నీ హిందూదేశీబలము మంచి శిక్షాభ్యాసముల నొందజాలదు. వలసదేశీయులవారిని, అధినివేశీయులవారిని నమ్మి నటుల గ్రేటుబ్రిటన్ హిందూదేశమును పూర్ణముగ నమ్మి ఆసం దర్భపు టాటంకము లేవియు లేకుండ దాని నభివృద్ధి నొంద నీయకున్న నది తనకేకాక సామ్రాజ్యదేశీయులకును, నాగరికతకును గొప్పముప్పును "జేచేతుల" గాని తెచ్చుకొను చున్నది. అధినివేశీ వలసదేశీయులకిచ్చినట్లు స్వేచ్ఛాపాఠవాధికారముల నన్నిటి నది హిందూదేశీయునకు గూడ నొసగిన గాని వలసదేశీ యలకరే హిందూదేశీయును నమ్మజాలదనుట తథ్యము.

బోయరు యుద్ధానంతరమున గ్రేటుబ్రిటన్ దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశమును పాలితదేశముగా నుంచిన ఈ మహా సంగ్రామమున నత్యంత సహాయమొనర్చుచున్న బోయరు నాయకులను ప్రజలను నామె సంతక నమ్మలేకపోయి యుండును. పరిపూర్ణ విశ్వాసముతో సామ్రాజ్యక పాఠవాధికార మిచ్చుట కది చుమ్ముల నమ్మజాలక పోయినది గనుకనే, సామ్రాజ్యమున కంతటికి సామాన్యమగు ధర్మమును గాపాడుటలో నిశ్చయముగ తాను తీసికొన గలిగినంతమంది మనుష్యుల తీసికొనజాలక మా మానవబలము నుపయోగించుటలో నత్యంత తాలస్యము జేయుచు నపరిమిత అనుమానము నొందుచున్నది.

నిజమైన రాజకీయ నిర్వాహకు లెప్పుడును హిందూ దేశీక్షితి యిట్లునే యుండవలయునని చెప్పజాలరు. ఇందువలన హిందువుల మానసిక శక్తిరబలమును సామ్రాజ్యలాభమునకు పూర్ణముగ నుపయోగపడుట, సంభవమయ్యును మిక్కిలి కష్టముగా నుండును. సిద్ధాంతప్రభువు, ఇత్యాదులు రాజకీయ నిర్వాహకులుగ నటింపలేము మేము కంటించుచున్నాము. సామ్రాజ్యమునకు మహాపరాధ మొనర్చుచున్న ఈమహా నీయులును వారికర్మములను గ్రహింపవలెనుగాక యని మేము నమ్ముచున్నాము. — అమృతబహుగ శత్రుక.

చెన్ననగర పరిపాలక సంఘము.

చెన్ననగర పరిపాలక సంఘమువారి సాధారణ సమావేశము నిన్నటిదినమున సంఘమందిరమునవద్ద జరిగెను. జె. సి. మోలనీగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. మహచ్చురు ఉస్మాన్ సాహేబు, ఎస్. వి. రామస్వామి మొదలియారు, జి. ఎ. నటేశము, కె. ఎస్. ఆర్యనాథయ్య, ఇ. ఆర్. అబ్దుల్, ఎ. సి. పాథ్ సారధి నాయకు, జి. ఆర్. ఆదికేశవులు నాయకు, పి. ఎం. శివస్వామి మొదలియారు, బి. తిరుమలస్వామి, పి. పాథ్ సారధి నాయకు, ఎస్. గురుస్వామిచెట్టి, సి. పి. రామస్వామి అయ్యారు. కె. సి. దేశికాచార్యులు, పి. ఎం. అప్పాస్వామిశెట్టి, గౌ. జి. రంగాచారియారు, గౌ. గూమాబ్ హస్సేను, భాక్ బహద్రురు తుడుకల్ బాహాసాహేబు, రావుబహద్రురు పి. త్యాగ రాయచెట్టియారు, రావుసాహేబు పి. రామానుజముచెట్టి, రావుబహద్రురు జి. నారాయణస్వామిచెట్టియారు, రావుసాహేబు పి. పాథ్ సారధి ముదలియారు, గాడ్వలసేజురు, ఎ. జె. లీచ్, డబ్లియు. ఎం. వేల్సు, డి. మోరిసను, హెచ్. ఎ. హార్డు, జె. ఎఫ్. సింపును, జె. హైను, జె. ఎఫ్. ఫాకెట్టు, సి. హెచ్. హిగింబాదసు మేజరు వ్రైసనుగారు సభకు విచ్చేసిరి.

ఆయుర్వేద ఔషధాలయ విరాళము.

స్థాయిసంఘమువారి లోలోచించిన కొన్ని విషయములు సభలో తర్కింపబడెను.

కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవస్థానాధికార కార్యదర్శిగారు 1916-17 వ సంవత్సరమునందు తమ ఆయుర్వేద ఔషధాలయ నిర్వహణమునకై రూ. 500 ల విరాళము నీయవలసినదని నగర పరిపాలక సంఘము వారిని గోరెను. స్థాయిసంఘమువారి రా విరాళము నొసగ సమ్మతించుచు, రాబోవు సంవత్సరము నుండియు వారిరాళము రూ. 500 లకు తగ్గింపవలయు నని గూడ వాచ్యమిచ్చిరి.

రాబోవు సంవత్సరమునం దేమి యాయవలయునదియు, మానవలయునదియు నిపుడు నిర్ణయించుట సందర్భమనియు, ఈ ఔషధాలయము పంచినది నిర్వహించుచున్నది గనుక దాని నన్ని విధముల ప్రోత్సహింపవలసిన దనియు జి. సి. రామస్వామి అయ్యరుగారు చెప్పిరి.

దేవస్థానము చాలమంచి స్థితిలో నున్నదని రావుసాహేబు పి. రామానుజముచెట్టిగారు తనలో చెప్పినీయు, ఔషధాలయమువారి కింపుమునుండి కోరుకది నానుమాత్ర విరాళమే యని చెప్పినీయు నశేషముగారు పలికిరి.

ఆయుర్వేద ఔషధాలయముల నన్ని విధముల ప్రోత్సహింపవలసినదనియు, పాశ్చాత్యపు ఔషధములు వచ్చుట వచ్చుకు కష్టముగా నున్నదనియు, రాబోవు సంవత్సరమునుండియు విరాళమును రూ. 500 లకు తగ్గింపవలయు ననునది తొలగింపవలయు ననియు త్యాగరాయ చెట్టిగారు చెప్పిరి.

తా మిదివఱలోనే ఆసుపత్రుల నిమిత్తము నిశేష ధనమును వెచ్చించి రనియు, ఇప్పుడు చాలవేషమస్థితిలో నున్నారనియు, ఇప్పుడు చాలాచింపవలయు విషయము కన్యకా పరమేశ్వరీ ఔషధాలయవిరాళము తగ్గింపవలయు ను మానవలయునని కాదనియు అది అధికక్షితినిబట్టి ఆలోచింపవలసిన దనియు అభ్యుక్తులు పలికిరి.

దేవస్థానమున కిపుడు సామ్యు చాలకున్నదనియు, అది యుచ్చస్థితిలో లేనందువలన విరాళమును తగ్గింపగూడదనియు ఎస్. గురుస్వామిచెట్టిగారు చెప్పిరి.

కొంతవివాదము జరిగినప్పిట్లు "రాబోవు సంవత్సరము నుండి విరాళమును రూ. 500 లకు తగ్గింపవలయు"ననునది తొలగింపబడి తక్కిన స్థాయిసంఘపు నలవో లన్నియు నామోదించబడెను.

క్రొత్తనగర పరిపాలన చిత్తు తీర్మానములు.

రావుబహద్రురు పి. త్యాగరాయచెట్టిగారు, పి. ఎస్. శివస్వామి మొదలియారు, జి. ఎ. నటేశము, సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, గౌ. జి. రంగాచారియారు, డాక్టరు నాయరు, యాకూబ్ హస్సేను, గాడ్వలసేజురు, డి. మోరి సనుగారు ఆభ్యుక్తులతో నొక యువసంఘముగా గూడి క్రొత్తబిల్లు చిత్తు తీర్మానమును నాలోచించిన మంచిదని గౌ. లగు రంగాచారిగారు రుపపాదించిరి. ఈయూలోచనలో ఎక్కువమంది సభ్యులను తేర్చినను తేర్చవచ్చుననియు, బిల్లు యొక్క పరిమాణము మిక్కిలి పెద్దది గ నుండుట వలన ముఖ్యాంశముల నియువసంఘమువారి చేర్చి సభలోపెట్టి ననవి తర్కించుటకు సులభముగ నుండుననియు, ఈసంఘమువారిని బట్టి సభవారు నడచుకొనవలయు నావశ్యకత లేదనియు రంగాచారియారుగారు రాతీర్మానము నుపపాదించుచు చెప్పిరి నశేషముగారు దాని బలపరచిరి.

కమిషనరు లందరును గలసి ఒక ప్రత్యేకసమావేశమును బిల్లు నాలోచించవలయుననియు, పిమ్మట నానుభ్యాంశముల నెన్నియో యాలోచించుట కుపసంఘమువారిని నియమింపవలయునే గాని మొట్టమొదట నారంభములోనే బిల్లునంతి యు నొక యువసంఘమువారి నాలోచింపగోరుట వలన లాభము లేదనియు పాథ్ సారధి మొదలియారుగారు వాదించిరి.

బిల్లుయొక్క రద్దు తీర్మానముల నన్నిటిని మొదట సభ్యులందఱునా తర్కించి పిమ్మట దాని ముఖ్యాంశముల బరికిలిం చుట కొక సంఘము నియమించుట మంచిదని త్యాగరాయ చెట్టిగారు చెప్పిరి.

మొదటనే బిల్లు నొక యువసంఘము వారిలోచించిన మంచిదని అభ్యుక్తులు పలికిరి.

అదిన్ను తీర్మానములం దనేక వివాదాంశము లున్నదనియు, అందలి ముఖ్యాంశము లెన్నియో సభవారిందఱునా తర్కింపవలయుననియు పిమ్మట వారి తీర్మానశీలిబట్టి ప్రత్యేక సంఘమువారు ముఖ్యాంశముల నేర్చుచుట మంచిదనియు దేశికచారియారు గారు చెప్పిరి.

కమిషనరు లందఱికిని చిత్తు తీర్మానముల పంచిపెట్టిన పిమ్మట నొక ప్రత్యేకసభకు వారు తనతన తీర్మానముల దెచ్చిన మంచిదనియు నశేషముగారు చెప్పిరి.

కమిషనరు లేవేమో తీర్మానముల దెచ్చుటకు ముందు పన్ను చెల్లింపువారిలో గలసి యాలోచించుటకు తగింపవలగది ఈయవలయునని ఎ. సి. పాథ్ సారధి నాయకుగారు రినిరి.

చిత్తుతీర్మానము నాడే (నిన్ననే) సభ్యులందఱికిని పంచి పెట్టుబడునని తాము నమ్ముచున్నామనియు, వారి నాలో చించుటకు తామందఱును ప్రియవరి మాసాంతమున నొక నాడు ప్రత్యేకముగ సమావేశము గావించు ననియు అభ్యుక్తులు చెప్పిరి.

అంతట రంగాచారియారుగారు తమ తీర్మానము ను సహరించుకొనరి. సభ్యులు అభ్యుక్తుల యుపపాదన వంగిరించిరి.

జె. బి. రావిస్సు గారు సభ్యులెప్పుడు విశదీ పెట్టుకొనుటవలన వారి స్థానమున ఇ. ఆర్. అబ్దుల్ గారు స్థాయి సంఘ సభ్యులుగ నియోజితు లైరి.

క్రొత్త స్థాయిసంఘ సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీ ప్రత్యేక సభ పరిపాలక సంఘ సమావేశము జరుగును.

వృత్తాంత లేఖలు

తంజావూరు వార్తలు.

(మాసపత్రిక విశేషమున వర్తనము)

17వ తేదీ నాటిరాత్రి బోటుమెయిలులో గొల్ల న్యాయమాన్ది అడ్డుకట్టాడుగారు మాపట్టణమునకు విచ్చేసిరి. పుర నాయకుల సేవకుండి స్టేషనువద్ద వారి నాదరించి యనేక విధముల స్వాగతించిరి. 14వ తేదీ నాటి యందయమున వారు పురమునందలి, పురవేది, తంజావూరు నీటి యంత్రాలయములు, రాజామిరాన్ వారు ఆనుపల్లి మొదలగు ప్రదేశముల జూచిరి. రెండవవూట మాపురమునందలి అంజుమాను సంఘమువారు వారి నాదరించి సన్మానములను సేసిరి. అంజుమాను సంఘములో శరణవాసులమైన గాక యనేకమంది హిందువులను, మహమ్మదీయులను, ఆస్థాన వాత్సల్యముతో గలసి వారి నాదరించు లెంతయు జూచునీగలు. న్యాయమాన్ది గారును వారికి తగిన ప్రత్యుత్తరము నొసరిరి. ఆ ప్రత్యుత్తరమున వారు మహమ్మదీయుల కష్టములను విద్య మిక్కిలి బీదస్థితిలో నున్నదని చెప్పి దాని ననేకవిధముల సభివృద్ధిజేయు వలెనని హెచ్చరించిరి. సాయంకాలమునందు వారు తంజావూరుకు బయలుదేరి, తంజావూరు దేవాలయమును జూచి రావు బహద్దరు వి. ఎ. వండరూరు గారి "స్టీటువోము" నందు అనేకమంది పురజనులతో విం దారగించిరి. నాటిరాత్రి బోటు మెయిలులో న్యాయమాన్ది మా పురమున విడచిరి.

తిరువళ్ళూరుపురవాసి రంగస్వామి అయ్యగారును, అతని భార్య అలమేలు అమ్మాయిలును కుంభకోణము ప్రావిడెంటు ఫండు పట్టాదారు డాక్టరు, బ్రతికియుండగ నే, చనిపోయె నని యబద్ధముచెప్పి ఆకంపెనీ కార్యదర్శిని మోసము చేయ జూచిరి. కార్యదర్శి వారి మోసమును గనిపెట్టి పోలీసువారి కప్పజెప్పెను. తేదీ 18 తేదీకి వాయిదా చేయబడినది. ఇట్టి కేసులే మూడు! నాలుగు వచ్చింటుల తెలియుచున్నది.

18వ తేదీని నాగపట్టణమునకు బోవు 66వ నంబరు ప్రయాణికుల బండిలో నొక సీమబాగ్గుపెట్టె గిరి వేలూరు స్టేషను వద్ద కమ్ములు తప్పిపోయెను. అందుచే తక్కిన బండ్ల న్నియు 4½ గంటలు ఆలస్యముగా బోవలసి వచ్చెను.

ప్రొద్దుటూరు వార్తలు.

(మాసపత్రిక విశేషమున యుద్ధము)

మృణానీపాలిటి.

ప్రొద్దుటూరు, జనవరి 12.—వైస్ చీఫ్ మజ్ వి. నసం తరావుగారు నిర్వచనముగ పట్టణాభివృద్ధికై పాటుపడు చున్నారు. వీరల మొదలను బాగుగ నాలకించి యుచిరితనిని వారు పన్నులను తగ్గించుచున్నారు. చాలినంత సొమ్ము వచ్చి నంతనే కోర్టును బాగుపరచుచున్నారని వారు మాభాగ్య వశమున మృణానీపల్ కాన్సేలర్లందఱును విద్యాధికులను పలు కుబడి కలవాడుగ నున్నారు. మాచేర్ మజ్ హుసేన్ ముసీర్ ఖాన్ గారి యాజమాన్యముక్రింద మాపురము అభివృద్ధినిొందు ననుట కావశ్యము సందియములేదు.

వైద్య.

జొన్నవైద్య కన్యాశ్రమమున పాడైపోయినది. ఈ భాగములయందు నిష్టానుష్ఠానము వైద్యులగుచున్నది. వేద సాగరమున అధ్యయనముగాద గాతము. వీరవైద్యులము ఒక మోస్తరుగ నున్నది. చాపాడే ప్రాజెక్టు కెనాల్ క్రింద సాగ గు వరవైద్యులను నీరు చూలెను. డి. పి. డర్లియం. కాఖవాడు తన కన్యాశ్రమము బాగుగ నెంతవేర్చినగాని ఇట్టివైద్యుల బాగుపడదు. నీటికి కనగనంబులన నశేతులు నష్టపడిరి.

కర్షకుల నాదాహుడి

కర్షకులు ప్రతివారిని యుద్ధమున పాటుపెట్టమని బీదలయంకి నాగపట్టణ లాగుచున్నారు. ఈ సందర్భమున స్కూలువారు కోర్టును పుచ్చునని వర్తకుల హెచ్చరిం చినగాని దీనివారు బ్రతుకుట దుర్లభము. ధాన్యముల ధరలు విశేషముగ పెరిగినవి. యాపాయ పెట్టిన గాని ఒక పూటకు తిండి కొరతను.

ఆంధ్రవార్త

ప్రభుత్వము దాదీరణ్ణి పట్టి కె. యస్. కా. శ్రీ. గారు ఆంధ్రవార్తకు సంపాదకులుగ నున్నారు. వి. ఎ. స్వామి గారికి గాకాలగు. పాఠులు వి. ఎస్. స్వామి గారికి వీడు కొలుపు బిరుదుచేసి తమ కృతజ్ఞతను తెలిపుచుచిరి. ఈ కా. శ్రీ. గారికి గీర్వాణాంధ్రాంధ్రములయందు అసమాన పాండిత్యము గలదు. కా. శ్రీ. గారు దీని వచిత కాలములో నున్న తీరికెడెచ్చు సూచన లగపడుచున్నది.

మా హైస్కూలు

హైస్కూలు హెడ్ మాస్టర్ వి. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య కా. శ్రీ. గారు తన విద్యార్థులను విడదలరెం చూచుచున్నారు. వారికి ముక్కునొచ్చినను ముఖము నొచ్చినను డాక్టరుగారి వద్దకు స్వయముగ వెళ్లి మందులను తెచ్చియిచ్చుచున్నారు. ఇటువంటి కరుణాసాగ్రులు నిక్కముగ నెందరో లేరు.

కుస్తీలు

మా ప్రొద్దుటూరు పంజాబ్ ఆయిపోయినది. గొప్ప గొప్ప వైల్ నానులు పంజాబ్, మద్రాస్, బెంగళూరు, మున్నగు పురములనుండి వచ్చుచున్నారు. బాబాగారి కీర్తియే ఇందులకు కారణము. ఒకగంటసేపు కుస్తీచేసి ఆలీషేరు ఈ రానిసింహముతో మా బాబాగారు సరిజోడు అయిరి. బాబా ను గొట్టగల వైల్ వాక్ లేనందులకు మాపూరు లెంతయు గర్వించుచున్నారు. ఆంధ్రవార్తకా కార్యాలయమువారు బాబాగారిని మెచ్చుకొనుచు వెండిగిన్నెతో బహూకరించిరి.

కల్యాణదుర్గము వార్తలు

[ఒక విశేషమున యుద్ధము]

పంటలు.

కల్యాణదుర్గము, జనవరి 12:— ఈ వత్సరము మా తాలూకా మట్టుపట్ల పల్లెలయందు పంటలు గతవత్సరము కన్నను బాగుగ పండినవి. వర్షకవ్యాపారములు విశేషముగ జరుగుచున్నవి. కాని ప్రజలందరను పోషింపి ప్రాంతపులవెల హెచ్చుననెడి భ్రాంతిచే జాల వెలపొందుచున్నవారు. కాని పంటలు హెచ్చినకొలదిని మాయూరిలో పోరాటం బులు ప్రబలుచున్నవి. ప్రతిదినమును మాత్యులు మున్నగునవి హెచ్చుచున్నవి. దినదిన మిది యతిక్రమించుచున్నది. అందు చేత బ్రజ లెల్లరును తహతహ పడుచున్నారు. కావున అధికా రులు తిరిగి కట్టదిట్టములను చేయవలసియున్నారు.

యూనియను

మా యూనియన్ ఛేర్మన్ పి. తిరుమలరావుగారు తన యావచ్చుకొని వినియోగించి పురాభివృద్ధికై పాటుపడు లెంతయు సమంజసము. చాల నూతనపు కాట్యులను వర్షమువలన పడిపోయిన కాట్యులను త్రవ్వించుచున్నారు. కాని నీళ్లుపోవుట కొంచెము కష్టముగ నున్నది. కాన యిప్పుడే వానిని చక్కచెట్టు టమంచిరి. చాలయెడలనుండి పూడిపోయిన మంచినీళ్ళు బావి మీద వెరిగిన బ్రహ్మచేముడును తీసివేయించినారు. నూతని కూడ బాగుచేయించి ప్రజల యుపయోగార్థము త్వరలో ననుకూలపడునట్టి చేయుదురని నమ్ముచున్నాము. వీరవత్సం భములు దూరంబుగ నున్నవి. కనుక వీరిమధ్య కొన్ని పాలించిన రాత్రులయందు ప్రజలకు నడచుటకు బాగుగ నుండును.

బాలికా పాఠశాల.

సుమారు రెండు వత్సరములనుండి బాలికా పాఠశాలను గట్టుచున్నారు. ఇంకను అది ముగియలేదు. కొంచెము వైకృష్ట చేసిన బాగుగ నుండును. కాని యయ్యది త్వరలో ముగియనని తోచుటలేదు. బాలికా లెల్లరును యద్వైయంటిలో చాలా కష్ట పడుచున్నారు. కాన వారికష్టములను సీక్రముగ బావుటకర్త వ్యయకాన, తాలూకు బోర్డు వెసిడెంటు గారు దీనివిషయమై దగుపాటి శ్రద్ధ బుచ్చుకొందురని నమ్ముచున్నారము.

బాలికా పాఠశాల.

బాలికా పాఠశాలయందు సంఖ్య హెచ్చినది. ఫలము చాలనందున ఊరువాకిలియందు కొన్ని తరగతులను ఉంచి యున్నారు. పాపమువారికి కాల ఇబ్బందిగ నున్నది. బాలిక కుపాధ్యాయులకు చెప్పినది వినుటకు వీలులేదు. వీలన యా తాయాత జనముల సందడి యెక్కును. ఇంకను స్కూలునకు నుదానికి గొంచెముదవ్వు కనుక హెచ్చాప్రయత్నము తనిఖీ చేయుటకు చాల కష్టముగ నుండును. కాని స్కూలువెనుక నున్న బయలుప్రదేశములో కొత్తగ కట్టించుట మంచిది. బాలరు ఆటలాడుటకు ఫలము లేక ఇబ్బంది పడుచున్నారు. కాన వై యయ్యోగ్యులు వైకృష్టముల భాష ప్రాధీత్యం.

రీడింగు రూము.

మాగ్రామములో ఉచితమైన రీడింగురూమును స్థాపించి చాలదినము లాయెను. కాని యిన్నాళ్లవఱకు నది నిరావధి లోనుండెను. కొందరు మహానుభావులుచేరి మరల దానిని మే ల్కొల్పి బాగుగ నడిపించుచున్నారు. దీనికి ఆంధ్రపత్రిక, హిందూ, న్యాయండియా, మాడర్ కెరెఫుల్ మున్నగు పత్రికలను దెప్పించుచున్నారు. కొత్తగ పుస్తక భండాగారమును కొందరు స్థాపించినారు గాని దీనివిషయమై ఎవ్వరును, పని చేయుటలేదు.

భారతీయ సంఘము.

మా పట్టణముందు భారతభారతీ యను సంఘమున్నది. మొన్న దసరాకు కొందరుగూడి విద్యనుగురించి, వ్యాసములు వ్రాయించిరి. నేడు ఆంధ్రుత్తములకు పేరనార్థకవివరచితం బగు మూడు పుస్తకములు బహుమానముగ నిచ్చిరి. సంఘము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

క్రొత్త గ్రంథములు.

మాయూరిలో నివ్వుడు విజ్ఞానవర్ధిని యను పేర నిర్వహ ధానామోసావణి సేవకులు గంపి గ్రంథముల నొక్కదానిని

స్థాపించ సమకట్టిన్నారు. నానా ప్రదేశములనుండి గ్రంథముల భోగించెయ్యుచున్నారు. ద త్రవంధలములోనియ నితర ప్రదేశ ములలోనియ భాషాభిమానుల యాదరణమును వీరు గోరుచు న్నారు. అట్టి వారి ప్రోత్సాహ మెంతోప్రముగ సమకూరునో వారు సంతోషులలోనే తమ పని చేయుగలరు కాని, యిట్టి కార్యము మా యూర! బరుగునని మేము తెలచియుండలేదు. ఇయ్యది నెఱవేరిన బాగుగ నుండును.

విశిష్టాద్వైత సంస్కృత కలాశాల మద్రాసు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయముచే అంగీకరింపబడిన ప్రాచ్య విరుదపరీక్ష (విశిష్టాద్వైత కోమణి, సాహిత్య కోమణి మొదలగు)లకు ఈ సంస్కృత కలాశాల యందు చేరి చదువ దలచిన విద్యార్థుల అభ్యర్థనములు కోరడనయి:ది

సంస్కృత వ్యాకరణము, తర్కము, కావ్యము, నాటకము అలంకారము ఇంగ్లీషు ఇందుల ప్రదేశ మున్న వారి విషయము ముందు గమనింపబడును. పరీక్ష రాబోవుమాసమునందు ఈక్రింది చేవ్రాలు చేసినవారిచే జరుపబడును. పరీక్ష మెలా పూరు, లాయన్సురోడ్డు హార్వార్డునందు జరుగును. విధవి విషయములు పండితులగు వారిచే దివ్య బ్రబంధము లలో సూక్తిము బోధింపబడును. ఫలము: చక్కగను సూయ గను ఆరోగ్యముగను ఉండును. విద్యార్థులకు ఉచితభోజన బోధన నివాస పౌకర్యములు చేయబడును. నాలుగు సం॥లు చదువవలయును. ప్రత్యేక పరీక్షకు ఒకసంవత్సరము ఎక్కువ కాలము చదువవలయును. అభ్యర్థనములు. 1917 సం॥ 25 జన వరి లోగా పంపుకొనవలయును.

ఇతర విషయములకు సి. కణ్ణున తెట్టి మార్ గారు కింగ్ అండుకో, లీవ్ మద్రాసు అనివాసి కొనవలయును.

చెన్నపురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్.

ఇంగ్లాండులో ఇంకాకాస్పాటేలు కాబడినది.

నోటీసు

649

1917 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 1-వ తేదీ లగా యతు ఈక్రింది మార్పులు అమలులోనికి వచ్చును.

(1) మదరాసు నుండి బయలుదేరు బెంగు లూరు మెయిలుబండి మొదటి రెండవ తరగతుల ప్రయాణికులను వారి నొకర్లను తీసికొనిపోవు నిమిత్తము పెరంబూరు, తిరువళ్ళూరు స్టేషనులలో ఆగును. మరియు అక్కణము అంతకు వైగానండు స్టేషనులకు బోవు మూడవ తరగతి ప్రయాణికు లను సయితము ఆబండిలో తీసికొనిపోవును.

(2) బెంగులూరు మెయిలురైలు తిరువళ్ళూరు, ఆవడి, పెరంబూరు, బేసికబ్లిడ్జి స్టేషనులలో అన్ని తరగతుల ప్రయాణికులను దించుటకును మొదటి, రెండవ, తరగతుల ప్రయాణికులను వారి చవుకర్లను ఎక్కించుకొనుటకును ఆగును.

(3) మదరాసుకు వచ్చు బొంబాయి మెయిలు బండిని అన్ని తరగతుల ప్రయాణికులను దించుట కును మొదటి రెండవ తరగతుల ప్రయాణికులను వారి నొకర్లను ఇంటరుమీడియేటుక్లాసు ప్రయాణి కులను ఎక్కించుకొనుటకును తిరువళ్ళూరు, పెరం బూరు, బేసికబ్లిడ్జి స్టేషనులలో ఆగును.

గమనిక:—1916 సంవత్సరము నె 25 రు కోచింగుగై డులోని 40,41,46,49 మొ 55,58,63 పేజీలలోని క్రిందిభాగమున నుదహరింపబడియున్న ప్రకారము బ్రాడుగ్యాజిలోని, నార్తు ఈస్టు నార్తు వెస్టు లైనుల లోను మీటరు గ్యాజిలోని పూనా బెల్గాం సెక్సనులలోను నడచు మెయిలు బండ్లలో మూడవ తరగతి ప్రయాణికులను కొంఠ దూరమువరకు తీసికొనిపోవు విషయములోని నిషేధమును రద్దుచేయడ మవును.

4. 1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగుగైడు 20,23 పేజీలలో చెప్పబడియున్న ప్రకారము మొదటి రెండు తరగతుల ప్రయాణికుల కొరకు పోవు భోజనపుబండి, హిందూ ప్రయాణి కులకొరకు పోవు ఫలహారపుబండియు అవబడును.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

(1)

పెళ్ళాములలోని ఆంధ్రవర్ణాశ్రమ మండలివారి కీమత్తు చాల గ్రంథములు దొరకినవి. ఆంధ్రముద్రగ్రంథములు కొన్ని కలవు. మండలివారికి దొరకిన గ్రంథములలో కవిత్వకవితా మణి, కవిజనాశ్రయము, త్రిలింగశబ్దానుసంహిత, అధర్వణ కారికలు, అధోక్షజభజనము లను గ్రంథములు ముఖ్యములు, అపురూపములు. మొత్తముమీద మండలికి 450 గ్రంథములు దొరకినవి. మండలిగ్రంథముల నందుకు నుపయోగించుకొనవచ్చును. వలయువారు వారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

కృష్ణాజిల్లా యేలూరుతాలూకా గుండుగొలనుగ్రామము నందు పురజనులు కొవ్వూరునందు స్థాపించబడిన ఆంధ్రగిర్వాణ విద్యాలయ భోజనశాలవసతులను నిర్వహించుటకు గాద గోపాలరావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభ జరిపిరి. అందు 11 గురు సభ్యులతో సంఘము ఏర్పాటుచేయబడినది. సంఘము నకు మాపులేటి గోపాలరాజుగారు కార్యదర్శి. కొంత సుబ్బ రాజుగారు కోశాధిపతి. కొవ్వూరునందు సంఘముతో కలసి పనిచేయుటకు భోగరాజు కోదండరామయ్య, మాపులేటి సోమ రాజులు, గాద గోపాలరావు, మాపులేటి గోపాలరాజు గార్లను ఎన్నుకొనిరి.

నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరునందు పరనాలయమును నెల కొల్పుటకు ద. నేంకటకృష్ణయ్యగారి యాజమాన్యము క్రింద జరిగిన సభయందు, నాచుకరణమవినయమై చర్చ జరిగి, దీనిని ఉచితాంధ్రభాండాగారమని పిలిచిన బాగుండునని, విద్యార్థులు కొందరు నూచించి బలపరచగ సాంఘికలలో నొక రుక్మ్యగ స్థలగుటచే తమవైఆధికారులు ద్రావిడులనియు, రా మా పేరు నకు సమ్యక్తమైన యెడల తమ కిబందీకలుగునని సభయందు నుడివినట్లు ఒకరు మాకు తెలియ జేయుచున్నారు. ఆంధ్రులైన నేమి, ద్రావిడులైన నేమి ప్రజాపరత్వ మందరకు సమానమని యు, దానికి ఉచితాంధ్రపరనాలయ మని నామకరణము చేసిన బాగుండుననియు, వారు నుడువుచున్నారు.

నెల్లూరుగవర్న మెంటు ట్రెయినింగు స్కూలు పున్నచు నాటి చంద్రునివలె దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్న దని ఒకరు మాకు తెలియజేయుచున్నారు. పాఠశాలాభివృద్ధికి చాలశ్రమ వైకొనిన సుప్రసిద్ధ ప్రధానోపాధ్యాయులగు మహాకాళి సుబ్రహ్మణ్యం పంతులు బి. ఎ. ఎల్. టి గా రెంతయు ప్రశంసాపాత్రులు. వీరువచ్చి సుమారు పదునెనిమిది మాసము లగును. వీరి కాలములో పాఠశాలాభివృద్ధికి వీరు నూతనపథ ములం ద్రొక్కినారు. బోధనాధ్యన పాఠశాలలో కృష్ణ, గుంటూరు, మున్నగు మండలములనుండి గూడ వచ్చి విద్యార్థులు క్షిణి పొందుచున్నారు. తరీఖీతు చేయుటలో భావి కాలములో వారు ఉపాధ్యాయ పదవి నధిష్టించుటకు తగు నూతన బోధనలు వారు సలుపుచున్నారు. సుబ్రహ్మణ్యం పంతులుగారు ఉత్తమ ప్రతిభాయుతులని నుడువుట కేమియు సందియము లేదు. రాబోవు మే మాసమునందు నెల్లూరు మండలమున కంతటికిని నెల్లూరునం దొక యుపాధ్యాయవస్త్ర ప్రదర్శన మొకటి నెలకొల్పి ఆంధ్రగిర్వాణము చేయవారికి బహుమానము లొసగి యుపాధ్యాయులను సృష్టి విద్యకు మార్గదర్శకులుగ జేయ సుబ్రహ్మణ్యంపంతులు గారిని ప్రార్థించుచున్నాను. దీని విషయమై మండలములోని యుపాధ్యాయులకు ఈ మాసాంతమున తెలిపిన వారు తయారుచేయుటకు కాలము చాలును.

మాడుగులగ్రామము విశాఖపట్టణము జిల్లాలో చేరిన యొక చిన్న జమీందారీ. పర్యతప్రదేశము. పూర్వమీ పురమునకు జంతు బాధ మెండుగనుండెడిది. కాని, నిరాటంకముగ అడవియంత యు ఛేదించబడి, అందు కృగసాయములు పెట్టబడుటచేత, అడవిమెరుగక అంతగ మృత్యుచేత లేకపోయినది. రెండేండ్ల నుండి జమీందారి కోర్టు ఆఫ్ వ్యాన్సువారు తమస్వాధీనము చేసి కొని అడవి రిజర్వచేయించినారు. గ్రామమునకును అడవికిని సుమారు నాల్గవంతులగు లుండును. అడవియంతయు చక్కగ చిగురించి చూచుటకు హాసోపారముగనే యున్నది. నాలుగైదు నెలలనుండి యీ యడవియందు నాల్గుపెద్దపులులు ప్రవేశించి చెప్పలేని చిక్కుల గల్గించుచున్నవని బాధపడుచున్నవారు తెలియజేయుచున్నారు. పులులు తరుచుగ పశు పుల దినును. అరుదుగ మనుష్యుల బట్టును. ఈపులులు పశు పులవాసము చూడక ముఖ్యములబట్టి ఫలహారము చేయుచున్నవి. ఇప్పటికి దాదా పిల్లదమిం దిపులుల కాహారము

యుండును. వడ్డాది జగన్నాధభూపతిదేవుగారికిని వారిసహోదరులకును, ఇదివరకు తుపాకులుండుటచే జనులకు జంతు బాధ మిక్కుటముగ లేకుండెడిది. కాని వారి తుపాకులను గవర్న మెంటువారు తీసికొని యుండుటచే వారల కీ క్రూర మృగముల జంతు వీలులేకపోయినది. అంత నిర్భయముగ అడవులజొచ్చి పులుల జంతువులకు లై సెన్సులున్నవారికి ధైర్యము చాల కున్నది. పులులభయముచే కొండవర్తకము చాలవరకు తీసికొని ప్రజలసౌకర్యములకును వీరలగ్రామమునకును గూడ యిబ్బంది కలుగుచున్నది. ఈ సంగతులు గవర్న మెంటువారిలోంచి పులుల సంహారించు మహాయ మోహించి పురవాసులకే కాక, కొండప్రాంతములనున్న యెల్లరభితి యుడి పెదవని ప్రార్థించుచున్నాడను.

ఏలూరిలోని హిందూయజ్ఞసంఘ సమక్షమున 10 లేదని శ్రీమతి ఆనిదెనంటమ్మగారిని వారికోమాత్రము, జనరాజ దాసుగారిని వారి భార్యగారిని ఈ రేగించితిమని సంఘసభ్యు లొకరు వ్రాయుచున్నారు. ఈ రేగించుట వర్తకభావనయే నిర్వహించాడుగనియు నగు మోతే గంగరాజు జమీందారు గారును, సంఘ ఉపాధ్యక్షులగు మోతే నారాయణరావు గారును, సోమంచి భీమశంకరముగారు ఇంకను అనేక విద్యార్థి కులును వర్తకులును విద్యార్థులునునుచుచేసి వందేమాతక జయధ్వజముతో పూలహారములతోనిండిన రెండుగురములబండితో బయలుదేరి పురపీఠము తిరుగుసమయమున, హారతులును అనేక విధఫలములతో నిండిన వెండి పల్లెరములను బెచ్చి సమర్పించి పురప్రముఖులు పూలవర్ష ము గురిపించిరి. వారుసాయంకాలము 5 గంటలకు సంఘమందిర గ్రంథాలయమునకు దిరుచేసి సంఘపోషకులగు గంగరాజు జమీందారుగారిచే పుష్పమాలాలంకృతులు కాబడిరి. సంఘసభ్యులకు దుగ్గిరాల దేవరాజుగారిచే స్వాగతపత్రము సమర్పించి సభ్యులందరికి విసిరింపబడెను. స్వాగతపత్రము వినిన పిదప జయజయధ్వజముతో బయలుదేరి పురమందిరమునకు వెళ్లిరి. పురమందిరమున సంఘ సమక్షమున 2000 జనులకు రావులహదర్ మోచర్ల రామ చంద్రరావుగారును, డిప్టీ కమిషనర్ గారును, పోలీసు డిప్టీ నూపరెంటెండెంటుగారును, పోలీసు సర్కిల్ యినస్పెక్టరు గారును పురమునందలి అనేక స్వామివాసులను వర్తకశ్రేష్ఠులును విద్యార్థులును విండిన సభలో సి. జనరాజదాసు ఎం. ఏ. గారిచే "భారత జాతీయతయందు విద్యార్థులస్థానము" గురించి పరిశ్రుత యను మతమును ఆధారపరచుకొని అనేక చరిత్రాంశముల దృష్టాంతములతో సభ్యుల ఆనందాభిసేల లాడించిరి. ఏలూరు పురవాసు లిట్టి యుపన్యాసము ఇదివరకు వినియుండలేదు.

విజయనగరమునుండి విద్యార్థికు లొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ప్రాశ్నెనగు కోడి రామమూర్తిగారి దిగ్విజయయాత్ర గమనించు హైందవులెవరును ఆనందనిమగ్నులు గాకమానరు. దేశదేశములయందు భారతీయుల దేవాబలమును చాటి తుదకు చెన్నపురి గవర్నరుగారి యొక్కయు పౌరులయొక్కయు అభినందనములను సన్మార్గముల నందుకొన బోవుచున్నారని వినుటకు మిగుల సంతస పగుచున్నది. నాచుకుగారిని జూచి భారతజాతీయంతయునునుపొంగుటకు కారణమున్నను ఆంధ్రదేశ మెక్కుడు గర్వపడుట సహజమని నిస్సంశయముగ జెప్పవచ్చును. కాని యనేకోద్యమములసాహాయ్యాధ్యక్షము వారుచితముగ ప్రదర్శనముల నిచ్చుచున్నను యుద్ధనిధి మొదలు గుజరాతి పుస్తకభాండాగారము వరకు ననేక సంస్థాపనలు వారి దానమునకు ప్రాత్రము లగుచున్నపుడు వారి ధనము ఆంధ్రదేశాభివృద్ధికరము లగు ప్రతిష్ఠాపనలకు బోకుండుట కొందరు విచారము కలిగించకమానదు. నాయకుగారియం దాదార్యము లేకుంపని యెవ్వరు ననవలయు. ఇదివరకు వారాంధ్రదేశము నందలి యుద్ధమములకు సాహాయ్యము చేసి యుండనియెడల అది మననాయకులతప్పే కాని. వారి దేవత మాత్రము కానేరదు. మనముఖ్యులు వెంటనే వారి యొద్దకు బోయి ఆంధ్రనినపత్రిక, ఆంధ్రవిద్యానిధి, ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల, ఆయుర్వేద కళాశాల, స్థాపించు నున్న ఆంధ్ర దైనికపత్రిక మొదలగు ఆంధ్రదేశాభివృద్ధి విషయక ప్రయత్నముల పోషణముకొరకు, చెన్నపురిలోనే కొన్ని ప్రదర్శనము లివ్వని వేడినయెడల వారు తప్పక నిచ్చుగొతురని మా దృఢమైన నమ్మకము. ఆంధ్రప్రతిష్ఠాపనల కిటుల సాహాయ్యము చేసియు, ఆంధ్రదేశము నందలి ముఖ్యపట్టణములయందు తమవార్యయామపద్ధతుల నేర్పుటకై పాఠశాలల నెలకొల్పియు నాయకుగారు ఆంధ్రదేశోద్ధారకులలో నగ్రస్థానమును గడించి, ఆంధ్రజనాభియొక్క హృదయస్థితులయందు గాత్రతస్థానమును కల్పించుకొందురు గాక.

మదరాసు అందు సవరణ మహారాటా రెయిల్వే కంపెనీ

లి మి టె డు.

ఇకాకార్పొరేటెన్సు ఇక ఇంగ్లండు

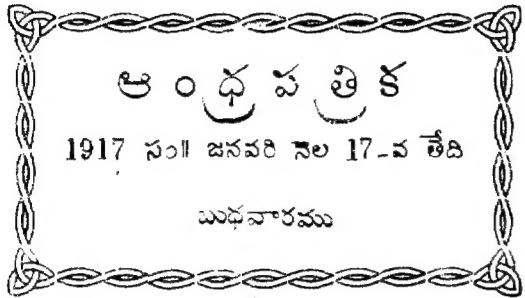
ఈరెయిలుకు సంబంధించిన కాలనిర్ణయ మా ర్పులు ఫిబ్రవరినెల 1-వ తారీఖునుండి ఈక్రింది విధముగా జరుగును గాన ప్రజలు తమ ప్రత్యేక గమనిక కనుబరచవలసి యుండుటకు తెలియ బరచడ మయినది.

పెన్దగాడిబండి.

1. కలకత్తా దిగువ మెయిలుబండి 17 గం. కు మద్రాసు విడిచి 12-35 గం. వాల్తేరుకు వచ్చును.
 2. బొంబాయి దిగువ మెయిలుబండి 18-15 గం. కు మద్రాసు విడిచి రాయచూరుకు 11-20 గం. కు చేరును.
 3. బెంగుళూరు దిగువ మెయిలుబండి మద్రాసు నుండి 18-30 గం. కు బయలుదేరి బెంగుళూరుకు 6-35 గం. కు చేరును.
 4. ఎస్. ఐ. ఆర్. దిగువ మెయిలు బండి మద్రాసునుండి 20. గం. కు బయలుదేరి జోలార్ పేటకు 0.52 గం. కు చేరును.
 5. బెంగుళూరు దిగువ ప్యాసింజెరు బండి మద్రాసు నుండి 7 గం. కు బయలుదేరి బెంగుళూరుకు 20.35 గం. కు చేరును.
 6. బెజవాడ దిగువ ప్యాసింజెరుబండి 7-30 గంటలకు మద్రాసులో బయలుదేరి బెజవాడకు 22. 5 గం. కు చేరును.
 7. రాయచూరు దిగువ ప్యాసింజెరు బండి మద్రాసులో 8.30 గం. కు బయలుదేరి రాయచూరుకు 7.40 గం. కు చేరును.
 8. వాల్తేరు దిగువ ప్యాసింజెరు బండి బెజవాడనుండి 7 గం. కు బయలుదేరి వాల్తేరుకు 19. 15 గం. కు చేరును.
 9. ఎస్. ఐ. ఆర్. ఎగువ మెయిలు బండి జోలార్ పేట నుండి 0.55 గం. కు బయలుదేరి మద్రాసుకు 6.15 గం. కు చేరును.
 10. బెంగుళూరు ఎగువ మెయిలుబండి బెంగుళూరు నుండి 20. 10. గం. కు బయలుదేరి మద్రాసుకు 7. 25 గం. కు వచ్చును.
 11. బొంబాయి ఎగువ మెయిల్ బండి రాయచూర్ 17. 15 గం. కు బయలుదేరి మద్రాసుకు 9. 50 గం. కు వచ్చును.
 12. కలకత్తా ఎగువ మెయిలుబండి వాల్తేరు నుండి 15. 5 గం. కు బయలుదేరి మద్రాసుకు 10. 45 గం. కు వచ్చును.
 13. రాయచూరు ఎగువ ప్యాసింజెరు బండి రాయచూరునుండి 12 గం. కు బయలుదేరి మద్రాసుకు 13. 40 గం. కు వచ్చును.
 14. బెజవాడ ఎగువ ప్యాసింజెరుబండి బెజవాడనుండి 5. 30 గం. కు బయలుదేరి మద్రాసుకు 19. 20. గం. కు వచ్చును.
 15. బెంగుళూరు ఎగువ ప్యాసింజెరు బండి బెంగుళూరునుండి 6. 50 గం. కు బయలుదేరి మద్రాసుకు 20 గం. కు వచ్చును.
 17. వాల్తేరు ఎగువ ప్యాసింజెరుబండి వాల్తేరు నుండి 7-45 గం. కు బయలుదేరి బెజవాడకు 20-5 గం. కు చేరును.
- గమనిక:—ఇంక ఇతర పూర్ణవిషయములకుగాను ఆయా స్టేషనులవద్ద కొద్దిదినములలో కట్టబోవు కాలనిర్ణయ జాబితాలను చూచుకొనవలసివది.
- మద్రాసు వాల్తేరు పోవు హైందవయాత్రీక పుబ్లికేషన్ సహా ఇంకా ఇతరబండ్లను ఆటబడును.
- Advt. No. 487 M. A. P. No. 650.

విషయానుక్రమణిక.

బిడ్డలను నెందుకెట్లు?	2
చెన్న పురి నగరపాలక సంఘము, సమకాలికాభిప్రాయములు	3
పుస్తకాల శిక్షణ	4
ఆంధ్రదేశవార్తలు	5
ప్రభావవ్యాసము	
వర్ణాశ్రమ ధర్మరక్షణము	6
స్థానిక వార్తలు	7
విరోధామహాసంగ్రామము	
విదేశ తంత్రీవార్తలు	8
దేశీయ తంత్రీవార్తలు	9
మా కలకల్లాటాలు	10
ఆంగ్లీకరణతంత్రీవార్తలు	11, 12

వర్ణాశ్రమ ధర్మ రక్షణము.

దేశమునం దొకవైపున సంఘ సంస్కరణ భావము ఒకవైపున వర్ణాశ్రమ ధర్మరక్షణ భావము వ్యాపించుచున్నవి. సంస్కరణ వాదులు జాతీయ బలమునకును దేశభ్యుదయమునకును నర్హనిర్మాణము శరణ్య మని నమ్ముచున్నారు. వర్ణాశ్రమ రక్షణవాదులు జాతీయ వికాసమునకును దేశక్షేమమునకును వర్ణాశ్రమధర్మరక్షణ మునకు మించిన సాధనములేదని ప్రతిపాదించుచున్నారు. గతించిన సంస్కరణమహాసభ కథ్యక్షులైన జ్యోతిస్వరూపులు గారు భరతఖండమునకు సకలసామ్యములు కులములవలన గలిగినవని భావించిరి. విదేశ గమనమునకు విరంతువుల వివాహములకు నిమ్మజాత్యుత్థరణమునకు రజస్వలాసంతిర వివాహములకు అంతర్జాతుల భోజన బాంధవ్యములకు కులభేదములే కారణంబులని వర్ణించిరి. కలకత్తా నగరమునందు గూసిన హిందూ మహాజనసభయందు దర్బంగ మహారాజు గారు "వర్ణాశ్రమధర్మత్వము అశాంతికి తలపోయాయము. పై వర్ణములకును క్రిందివర్ణములకును సంతత సంబంధమును గల్పించుచున్నది. పాశ్చాత్య నాగరికప్రజలకు నుస్సాధ్య మగుచున్న యజమానులకు పనివాండ్రకు గలుగుచున్న సమస్యను సులభముగ విష్కరించుచున్నది. హిందూజాతుల హక్కులకు కలిపియుంచుచున్నది" అనినది. వర్ణాశ్రమధర్మత్వమున నీమహాపాపకారములు గలిగిన వా యనుప్రశ్న విచారణిలుండు గలుగుచున్నది. అశాంతి వృద్ధికి చిహ్నముగ నున్నది. అశాంతి ప్రబోధమువలన గలుగుచున్నది. భారతీయులకు గలిగిన ప్రబోధము శాంతికి కారణ మగుచున్నది. అశాంతి లేకును పురోవృద్ధి యసంభవము. అశాంతి తరణోపాయము తృప్తాపూరణము గాని యజ్ఞాపము గాదు. వర్ణములవలన క్రిందిజాతులకును పైజాతులకును గలిగెడి సంబంధము అసహజముగాని సహజము గాదు. యజమానులకును పనివాండ్రకును పాశ్చాత్య దేశములందు గల సంబంధమునకు వర్ణధర్మము తరణోపాయము గాదు. వర్ణధర్మము హిందువులకు హిందూనామమును సమకూర్చినను హిందువులను చీల దీసినది గాని చెరిగియులేదు. దర్బంగ మహారాజుగారు వర్ణధర్మము నుగ్గడించుచు సంస్కరణప్రణాళిని

సయితము సూచించుట విచిత్రముగ నున్నది. "సాంఘిక విషయమున ఒక వర్ణము వారు వేరొక వర్ణము వారిని తక్కువగ జూచుటకు కారణములు లేవు. వర్ణము లోకజీవాంగమున కంగముల వంటివి. ఒక యంగము లేకును రెండవ యంగము పనిజేయజాలదు. అన్ని వర్ణములవారు ను కలసి మెలసి యుండి పరస్పరసఖ్యమును సహాయకత్వమును వృద్ధిపొందించుకొను చుండవలయును. ఒక ధ్వజముక్రింద నుండి విమలస్థులను స్వమతమునందు జేర్చుకొనుచుండవలయును." వర్ణములు జీవాంగమున కుపాంగములైనపుడు ఉపాంగములందు కొన్నిటికి ప్రముఖతను గల్పించుట వలనను ననర్థములు గలుగుచున్నవి. వర్ణభేదము మానవజాతీయం దనతీక్రమణీయమైన భేదమును సాపించినది. అన్ని వర్ణములవారు సమానులైనపుడు ప్రత్యేక వర్ణములను నిరూపించుటయం దర్థములేదు. అన్యమతస్థులను హిందూమతము నందు జేర్చినపుడు వారేవర్ణమునకు చెందుదురో మహారాజు గారు తెలిపియుండలేదు. ఒక దొర మాలవర్ణమునందు చేరునా? క్రైస్తవ క్షత్రియ కుటుంబమునందు బుట్టినవానిని క్షత్రియకులము నందు జేర్చకొనుటకు మహారాజు గారు రంగీకరింతురా? మహారాజుగారు తెలిపిన విధానములు సాధ్యమైనపుడు వర్ణధర్మమెట్లులు నిలువగలదో తెలియకున్నది. తక్కువవర్ణమువారు పైవర్ణమునందు జేరగలిగినపుడు వర్ణభేదముగలదని చెప్పట కనకాశము లేదు. జన్మవలన గలిగినవర్ణము కర్మవలన మారగలదనియే సంస్కర్తలు వాదించుచున్నారు. కర్మవలన వర్ణము మారుట సాధ్యమైనపుడు వర్ణధర్మరక్షణము నుగ్గధ మగును.

వర్ణాశ్రమధర్మమునందు సాంఘిక సమస్య ఆర్థిక సమస్య మతసమస్య చేరి యున్నవి. వృత్తివలన వర్ణము లేర్పడినవి. నాలుగు వర్ణములకు బదులు 400 వర్ణములు గలవు. వృత్తులు హెచ్చినకొలది వర్ణములు హెచ్చవలయును. వర్ణములు హెచ్చినకొలది సంఘ వాఙ్మల్యము హెచ్చుచుండును. వర్ణసంరక్షణము వర్తమానయుగమునందు ఆర్థికలాభమునకుగాని మతవ్యాపకమునకుగాని అనుకూలపడుటలేదు. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యధర్మము ప్రబలుచున్న యీ కాలమునందు మనుజులకు స్వేచ్ఛానుసారముగ వృత్తులను మతములను నవలంబించుటకు వీలుగలదు. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతిబంధకములను గల్పించుటవలనను సంఘవికాసమునకు భంగము గలుగును. భారతీయులు రాజ్యాంగములందు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము నభిలషించుచున్నారు. ఆచుభిలాష ఫలించుటకు సాంఘికస్థితియందును మతవిశ్వాసములందును వ్యర్థులకు స్వాతంత్ర్య మవసరము. కులములు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యవికాసమునకు ప్రతికూలముగాని అనుకూలములు గావు. ఆశ్రమధర్మము వ్యక్తులకు సంబంధించినది. బ్రహ్మచర్యాశ్రమము శిక్షణమునకును గృహస్థాశ్రమము సంసారమునకును వానప్రస్థాశ్రమము మానవసేవకును సన్యాసాశ్రమము దైవారాధనమునకును వినియోగపడుట ఆశ్రమధర్మము. ఆశ్రమధర్మము సకల వర్ణములకు సాధ్యము గాకను ద్వీజులకు మాత్రము సాధ్య మగుచున్నది. అన్ని వర్ణములవారును ఆశ్రమధర్మము ననుష్ఠించుట కష్టమైనయెడల వర్ణములు యథాప్రకారస్థితిని నుండుట సంభవము గాదు. వర్ణములందు మార్పులవసరమై యన్యమతములవారికి ప్రవేశము సాధ్యమైనపుడు వర్ణధర్మము మారిపోవుచున్నది. కాని నిలుచుటలేదు. వర్ణధర్మము మారినపుడు వర్ణములు మారును. సంస్కర్తలు వర్ణాశ్రమ ధర్మ రక్షకులు సంఘ నిర్మాణమునందు మార్పులను గోరుచున్నారు.

వర్తమానస్థితి యనర్థములకు కారణమని ఘంటాపథముగ ప్రతిపాదించు చున్నారు. వర్తమాన కాలమునందు సంఘము వేదయుగమునందు వలె గాని స్మృతియుగమునందువలె గాని పునర్నిర్మిత మగుట యసంభవము. ఇరువదన శతాబ్దమున కవసరమైన సంఘస్థితి రెండువేలకొద్ద త్రిము గల సంఘస్థితివలె నుండజాలదు. దర్బంగ మహారాజు గారు దీనిని గ్రహించిన భేదాభిప్రాయమున కనకాశము లేదు.

నవీన సంస్కృత కళాశాల.

కలవల కణ్ణులు శ్రేష్ఠిగారు స్థాపించుట.

సంస్కృతభాష లోకమునందుగల ముత్తమ భాషలందొక భాషయైయున్నది. సంస్కృతభాష యందు సంపూర్ణమైన వర్ణమాల గలదు. సంవర్ధితమైన వాఙ్మయము గలదు. జగదారాధ్యంబులైన వేదంబులు గలవు. ధర్మభోధకంబులైన కావ్యములు పురాణములు స్మృతులు గలవు. మనోహరమైన నాటకములు గలవు. తత్త్వార్థప్రకాశకంబులైన వేదాంతగ్రంథములు గలవు. ఉత్కృష్టములైన మతగ్రంథములు గలవు. ఉపనిషత్తులు బ్రహ్మసూత్రము భగవద్గీత యద్వితీయములైన సంస్కృత భాష కమూల్యాలుకారములుగ నున్నవి. హిందువుల విజ్ఞాన మంతయును సంస్కృతభాషయందు దాగి యున్నది. వర్తమానకాలమునందు సంస్కృతభాష పోషణము లేకను దుర్బోధ్యముగ నున్నది. భారతీయుల యాన్నత్యమును సంస్కృతభాష సహస్రముఖముల చాచుచున్నది. సంస్కృతభాష నశించిన మహద్దల విజ్ఞానము నశించును. భారతీయుల యాన్నత్యప్రకర్షణమునకు కొరత ఏర్పడును. సంస్కృతభాష పోషకులును సంస్కృతభాషా పండితులును దేశక్షేమమును గోరువారి కృతజ్ఞతకు పాత్రులు సంస్కృతభాషా పరిజ్ఞానము ప్రాచీన విజ్ఞానమును దెలిసికొనుటకై కాకను దేశభాషా పరిజ్ఞానమునకును నవసరము. దేశభాషలు దేశభాషాగ్రంథములు సంస్కృతము మీదను విశేషముగ నాధారపడి యున్నవి. దేశభాషాభిమానులకును సంస్కృత పోషణ మవసరము. సకలవిధముల భారతీయుల పురోవృద్ధికి దోడ్పడగల గీర్వాణభాషను పోషించెడి శ్రీమంతులు చదివెడి పండితులు మరకృతజ్ఞతకు పాత్రులు.

భారతీయుల ప్రత్యభిజ్ఞానమునకును వికాసమునకును నవసరమైన గీర్వాణభాషాపోషణము నకై రాపుసాహేబు కలవల కణ్ణులు శ్రేష్ఠి గారు పూనుకొనుటవలన భాషకు దేశమునకు మంచి యుపకృతి గలుగు గలదు. కణ్ణులు శ్రేష్ఠి గారికి ఆయుర్దేవ వైద్యమునందును సంస్కృత భాష యందును విశిష్టాద్వైత మతమునందును సంపూర్ణాభిమానము గలదు. ఆయుర్దేవ వైద్యమును పోషించు ప్రజల యారోగ్యమును రక్షించుటకై కణ్ణులు శ్రేష్ఠిగారు తిరువళిక్కిణియందు దొక ధర్మవైద్యాలయమును స్థాపించి పోషించుచున్నారు. ఆయుర్దేవ కళాశాలను స్థాపించుట యవను సంకల్పము ఏరి కి గలదని తెలియుచున్నది. మానవులకు దేహ సంరక్షణము కంటెను మనోవికాసము ఆత్మ సంరక్షణము ముఖ్యతమములు. రాపుసాహేబు కణ్ణులు శ్రేష్ఠిగారు మనోవికాసమునకును ఆత్మ సంరక్షణమునకును దోడ్పడెడి సంస్కృతభాషను పోషించుచు విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేయుటకై తలపెట్టిరి. వారు మైలాపూరుమునందు

హరిద్యాగ మందిరమునందు సొస్కృత కళాశాలను ఫిబ్రవరి మాసమునందు స్థాపించగలరు. ఈ కళాశాలయందు కేవలము సొస్కృతమే కాకను అంగ భాషయును నేర్పబడును. ఈ కళాశాలయందు ప్రాచ్యవిద్యాబిరుదముల కనుకూలమైన విద్యాశీక్షణముతో బాటుగ తత్వశాస్త్రము సాహిత్యము నేర్పబడును. మరియు, విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమును బోధించెడి గీర్వాణభాషాగ్రంథములకు ముఖ్యాంగమగు దివ్యప్రబంధములు మున్నగు ద్రావిడగ్రంథములు సయిత మింకాకళాశాలయందు గలవగును. మలేసిద్ధాంతములు సయితము “మలేమాధ్యమన కెడ మియ్య కుడునట్టియును సైమరు సత్యమును స్వేచ్ఛును లెస్సగ నభివృద్ధి నొందించునట్టియు సంఘముల కుపచరించునట్టియు విధేయపరుని జేయునట్టియు విధమున విద్యావిధానము” ఈ కళాశాల యందు గలవగును. ఈ కళాశాలయందు విద్యార్థులకు జీతములు లేకపోవుటయే కాకను భోజనవసతి సయితము ఉచితముగ సమకూర్పబడును. ఇట్టి మహాద్వయమును తలపెట్టిన రావుసాహేబు కణ్ణులశ్రేష్ఠి గారికి మతాభిమానులు గీర్వాణ భాషాభిమానులు తోడ్పడి వారి యుద్యమమును సఫలము చేయుదురు గాత! కణ్ణులశ్రేష్ఠిగారి సంకల్పము ఫలవంతముగుటకు సర్వేశ్వరు డగుగ్రహించు గాత!

(—o—)

ఈసాలవరిపంట

హిందూదేశపుపంటలందు పరిపంట్ల ప్రధానమైనపంట. వర్షమాస సంవత్సరమునందు 7,85,80,000 యకరములందు పరిపంట వేయబడినది. ఆయకరములందు 3,89,00,000 టన్నుల 50,67,00,000 బస్తాల వడ్లు పండునని మదింపు చేయబడినది. అన్ని రాష్ట్రములలోను నంగరాష్ట్రమునందు పరిపంట హిందూ. 211 లక్షల యకరములందు 80 లక్షల టన్నుల వడ్లు పండును. బీహారురాష్ట్రమునందు 165 లక్షల యకరములందు వైరు వేయబడినది 89 లక్షల టన్నుల వడ్లు పండును. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు ఈ సాలున 107,00,000 యకరములందు పరిపంట పండించబడినది. లోగడిసంవత్సరమునందు కంటెను 4,74,000 ప్రదేశము హెచ్చినది. యకరము 1 కి బీహారురాష్ట్రమునందు 8 వంగరాష్ట్రమునందు 5 బస్తాలు చొప్పున పండును. హిందూదేశమునందు 1907 సంవత్సరమునందు 550 లక్షల యకరములందును ఈ సాలునందు 785 లక్షల యకరములందును వడ్లు పండించబడినవి. హిందూదేశములకు వలె జసాను దేశములకును బియ్యము ముఖ్యపోషకపదార్థము. జపాను దేశమునందు 75,40,000 ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు 8,83,000 ఇటలీయందు 3,51,000 ఈజిప్టునందు 1,50,000 యకరములందు పరిపంట వేయబడినది. ఆదేశములందు 86 లక్షల టన్నుల వడ్లును పండునని తెలియుచున్నది. జపానుదేశమునందు యకరమునకు 13 ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు 10 బస్తాలు, ఇటలీయందు 22 బస్తాలు పండునని మదింపు చేయబడినది. భూమిని బాగుజేసిన మనదేశమునందును పంట హెచ్చుటకు విశేషావకాశము గలదు.

కర్మిసుగారిని సమర్థించజూచుట

మదరాసు మెయిలుపుత్రిక కలదనుకొనిన పనులను చేయుచునే యుండును. శ్రీమతి ఆనిదెసంటునుగుంచి వ్రాయనని కొన్ని మాసములక్రిందట ప్రమాణము చేసినది. ఇప్పుడామెనుగురించి ఏదో యొక ముక్కపడని దిగము లేనేలేదు. గత శుక్రవారమునాడు కర్మిసుగారి పక్షమున మేము వకాల్లా నామా పుచ్చుకొనలేదని వ్రాయుచు ఆయన నడతను తూర్తిగ సుమర్థించుటకై ప్రయత్నము చేసినది. కర్మిసుగారు అత్యంత మయిన యోగికతోను, నిష్కమకాతలబుద్ధితోను పునర్నిర్మింపబడబోవు సామ్రాజ్య నిర్మాణములో హిందూదేశపు స్థలమేదియో యని నిర్దేశించుటకయి వచ్చినాడట. చెట్టుగుణము పండునుబట్టి తెలియునుగాదా. దక్షిణాగ్నికాలో ప్రాదేశికయులను అంత్యజులగు జేయుటకై యుద్దేశింపబడిన కాసనములకు కారకుడయిన పెద్దమనుష్యుడు. నిష్కమకాతలబుద్ధితో వచ్చినవాడని చెప్పినచో నమ్ముటకు ఎంతో మూఢునికయినను కష్టముగనే యుండును. హిందూదేశమందు పొగయొడ దిగ

గనే కిడు, మారిస్, మెప్టను, పికోలుకంపెనీ వారితో మాటలాడిన మాత్రాన హిందూదేశసమస్య నంతయు గ్రహించితిని అనుకొని, ఏ కేశము నాయకునిగాని, ఏదేశమునధనుగాని జాడకముండే, అత్యల్పసంఖ్యాకులగు భారతీయ విద్యార్థికులకు జరసమాచూముదిన ప్రాబల్యము లేదు. వారి తీర్మానములనును అదరించరు; దేశమందున్న ప్రజాభిప్రాయము స్వరాధిపత్యమునందు; అంతలేఖలో వ్రాయసాహించిన మనుజుడు అత్యంత మయిన యోగికతోను శ్రద్ధతోను, హిందూదేశ సమస్యను గ్రహించి, దారిని పొమ్మనించుటకు తోడ్పడు పుస్తకమును వ్రాయునచ్చినాడని మెయిలుపుత్రిక దారి పాఠకులను నమ్మింపజూచుట పరిహాసాస్పదము. బ్రిటిషు ఆధినిదేశముల క్రింద ఇండియాను నుంచుటకయి కర్మిసు మండలివారు కుట్రపన్నుచున్నారని భారతీయు లనుకొనుట తేడిజనుట. మొన్న మొన్ననే ఆస్ట్రేలియానుండియే నూటికొక బొంబాయిలో దిగి, అచ్చటి మహామహులందరికి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య పరిపాలనను నందు నారు గూడ భాగస్వాములు కానిది సామ్రాజ్యము నిలువ జాలదని బోధించి, త ద్విరుదురును పుస్తకమును వ్రాసి, పేలకొలది, లక్షలకొలది ప్రజలు సామ్రాజ్యమునందు తన మాటలు వేదవాక్యములుగ గ్రహించుచున్నారని లోకమునకు చాచి, ఈ యుదుబాకుల పరిపాలననునకు ఆర్యవర్తము లోబడదని రక్త పాతమును జూచుటకయినను మనము సంసిద్ధులమై యుండవలయునని ఉద్బోధించిన కర్మిసుగారును వారికొండు శేఖిలు మండలివారును కుట్రపన్నుట లేదని ఉత్త అమా యకులగు ‘మెయిలు’ నమ్మివనముగక. భారతీయులెల్లు నమ్మకలను? ‘మెయిలు’ కర్మిసుగారు పుస్తకములోని కొన్ని వాక్యముల నెత్తి వ్రాసి “మయుక్త సామ్రాజ్యదర్శనము ఈ జిప్టు. ఇండియా ప్రజలు సయితము తత్సామ్రాజ్యమునందు భాగస్వాములు కానిది పూర్తిగాదు” అనియుక్త హిందూదేశమునకు భౌతికస్వపరిపాలనను వలదని వ్రాయులేదని నూచించుచున్నదని సమర్థింప బూచుచున్నది. కారి కర్మిసుగారు ఈ ప్రజలు వారిదేశమును వారేకొనునంత నజువును వారిని మనము (గ్రేటు బ్రిటను, అధినిదేశములు) యేలలపెసిన భారతము కలిగియున్నామని చెప్పుటకును, “ఎప్పుడో మిగుల స్వపరిపాలనను వచ్చును లే, అంతనజువు అధినిదేశముల కుదెయ్యవగుడ మిగుల కట్టుకొనవలసినది” అని నెమ్మదిగ బాయిరను బుజ్జగించినట్లు బుజ్జగించుటకు ఈవ్రాత వ్రాసినాడనియు, ఆజుచున్న కుక్కనోరు కట్టుటకయి ఒక్కముద్ద అన్నమును ముందర వేసి ముక్కింపజేయుటతో సమానమయిన యుక్తి యిదియనియు, హైదరాబాదు తెలిసికొనలేనంత తెలిసి తక్కునవారుకారు, మసిబూనినూరేమకా ముచేయు వాతలలో కర్మిసుగారు అత్యంత శక్తిమతుడని వాచిపుస్తకము వేయి నోళ్ళు ఘోషించుచున్నది. ఇగుప్టు, హైందవ విద్యాధికుల అభిప్రాయములు పాటింపబడవలయునని కర్మిసుగారు వ్రాసి నారట! అబ్బా, ఎంత మహాపాపకారము చేసినారు! కర్మిసుగారు బొంబాయిలో దిగకమునపే చాల సంవత్సరములకుండి కాసనసభలని, వాస్తవత్రికలని, ఈదేశములో నున్నవి. వానివలన ఒక్కొక్కప్పుడు కాకపోయినను ఒక్కొక్కప్పుడయినను హైదరాబాద్ ప్రాయములు పాటింపబడుచునే యున్నవి. ఈ స్వల్పదయన మాకు కర్మిసుగారు చూపింపవలసినవిలేను. ఇదివఱకే చూపబడుచున్నది. కర్మిసుగారు అత్యంత శ్రద్ధాధిపతులతో హిందూదేశ స్థితిగతుల నరలోకించి పుస్తకమును వ్రాయు బూనినచో పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారితో గ్రామవాసుల కష్టముఖములను విచారించుటకయి వెళ్ళు సుద్యమించియుండనే యుండదు. తెల్లవారనగనే గ్రామవాసులకు భయము, వారు వచ్చుచున్నారనగనే పారిపోవుదురు. అందులో పోలీసు కాఖాధిపతి గారితోనా విచారణలకయి వెళ్ళుట! కర్మిసుగారు నిష్కమకాతలబుద్ధితోనే నగరములలోను, పట్టణములలోను కొన్ని సభలను జరిపి, వాద ప్రతివాదములను సలిపి న్యాయముగ పుస్తకమును వ్రాయు సమకత్తెదరేమో మెయిలుపుత్రిక వ్రాసి నచో కృతజ్ఞులము.

జనవరి 21 వ తేదీ (ఆదివారం) సాయంత్రము 5 గంటలకు తెలవాడ రామమోహన ధర్మ పుస్తకాలయ సంఘ పక్షమున తత్సంఘ భవనమున శ్రీవివేకానంద స్వాములవారి వర్గం తృతీయము జరుపబడును. ఆ సమయమున కృష్ణాపుత్రికా సంపాదకు లగు శ్రీ యంత ముట్నూరు కృష్ణారావు పంతులుగారు శ్రీ స్వాములవారి జీవితమునుగూర్చి యుపన్యసించెదరు. శ్రీయంత కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఆ గ్రామసాధి పత్యము వహించుటకు కొరబడిరి. సభకు పూర్వము 5 గంటల నుండి నగరసంకీర్తనము జరుగును.

స్థానిక వార్తలు

(—o—)

జరుగబోవు సంగతులు.

జనవరి 20 తేదీనాడు.
సాంకేతిక జంతుప్రదర్శనము (జిప్సోనా) సాయంత్రం 5 గంటలకు.
జనవరి 21 ఆదివారము.
శ్రీ వివేకానందస్వామి వర్గం.
ఫిబ్రవరి 6 మంగళవారము.
కాసనసభ సమావేశము 4.5. 11 గం.

వివేకానంద జన్మ దినోత్సవము:— గాబోవు ఆదివారమున జరుగు ఈ యుత్సవసమయమున దివాన్ బహద్దరు పి. కేశవశిల్పిగారు సభాధిపత్యమును వహించెదరు.

బహిరంగసభ :— ఈ నెల 29 వ తేదీన యుక్తాల్లులపేట మహమ్మదీయ అంజుమానుసంఘమువారి యావత్ మాన్యముక్రింద కొకసభ జరుగును. దాక్తురు నాయకుగార నున ప్రస్తుత రాజ్యాంగస్థితిని గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ఆ రాత్రియు నవాబుగారు సభాధిపత్యమును వహించెదరు.

సావిత్రినాటకము:— హిందూ లక్ష్మీనిలాన సభలోని 10 ఏండ్లకు తక్కువ ప్రాయముగల బాలికలచే ఈ నెల 18 వ తేదీ (లేవట్టిదినము) సాయంత్రం 5 గంటలకు బిల్వోరియాపట్టిక మందిరమున జరుగునని తెలిపియున్నది. శ్రీమత్ మాతమే లోని కి రానీయబడుచు రెండు, ఈ నాటకము యుద్ధ సహాయార్థము జరుగవలెను మన్ననయు వారు ముఖ్యముగ తెలుపబోరి. కురువారమునాడు బిల్వోరియా పట్టిక మందిరమునద్వారెండుగంటలనుండి యుక్త కల్లు విక్రయింపబడును. ఎస్పి నేను 361 వ నామక ఇంటివద్దగూడ శ్రీమతి వై. చక్రపాణి అమ్మగారు గారివద్దను. విశేషగుణము ఈసంఘసభకులకు టిక్కెట్లు సకముధర కేయబడును. తక్కినవారికి ఎవ్వరైనా మెట్లు ధరలప్రకారము విక్రయింపబడును.

దేశీయ మహాసభ యొక్క చెన్నపురి సామ్య సంఘము:— ఈసంఘము వాళ్ళు, తక్కువ ఆదర్శములు ఏర్పడినవి. ఏ. గోవిందరావుమహర్షిగారు పేరున స్థిరీకరి శ్రీమతివార్తను ఇండియా గవర్న మెంటువారి హోము శక్రటర్కి పంపించిరి. “యుద్ధానంతర సంస్కరణల యొక్క శ్రీధర్మములను గూర్చి దొరతనమువారు తమ కడపటి యభిప్రాయమును తెలుపక పూర్వము జను లా సంస్కరణముల నెట్టిని చర్చించుకొనుట కవకాశముండునటుల హోంలె ప్రభువుగారును, ఇండియాగవర్తనమువారును, స్థానిక దొరతనమువారును ఆసంస్కరణముల గూర్చి జరిపిన అన్ని విధముల లగు సుత్తప్రత్యుత్తరములను సభ్యులెరచైన నున్న వారచర్యసహితముగ ప్రయరింపగలండుల కీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

సంస్కృత కళాశాల-ఒక సవరణ:— రిన్న కి దినమున మాపత్రికయందు 10 వ పేజీలో “సంస్కృత కళాశాల” యను క్షితితో ప్రకటించబడిన వార్తలను నందు రావుసాహేబు కలకలకణ్ణులు శ్రేష్ఠిగారి లేఖ అని ముద్రించవలసి యుండ కణ్ణుల శ్రేష్ఠిగారి పోరులను చెన్నపురి పేరీపురకు “గావుసాహేబు కలకల గామానుజం శ్రేష్ఠిగారి లేఖ” అని పోబాటుచు ముద్రింపబడినది. కదావ్యతకు వేరెన్నిక గన్న ఈసోదగర్విరయమున నిపుడు సంస్కృతకళాశాలాపాఠశాలభారమును పరిపూర్ణముగ వహింప బూనినవారు కీర్యుం చక్రజులగు రావుసాహేబు కలకల కణ్ణులు శ్రేష్ఠిగారి చదువరులకు స్పష్టపరుచుచు పోబాటునకు మన్నింప గోరుచున్నాము. ఆ సంగతి

క్రిందటి సంవత్సరము అక్టోబరు మాసమున భారతీయ యంత్రాలయములలో నొంకుబడిన దూరి బరువు 580 లక్షల పానులు. నేనుబడిన దూరి బరువు 280 లక్షల పానులు. 1915 వ సంవత్సరపు అక్టోబరు మాసమున నొంకుబడిన దూరి బరువు 600 లక్షల పానులు; నేనుబడిన దూరి బరువు 360 లక్షల పానులు; మన దేశమున నొంకుబడిన ముతుకదానము బరువు 470 లక్షల పానులు; మన దేశములనుండి వచ్చిన ముతుకదానము బరువు లక్ష అనువదివేల పానులు; మన దేశమున నొంకుబడు మధ్యకపు దానము బరువు 183 లక్షల పానులు; మన దేశములనుండి వచ్చునది 14 లక్షల పానులు; మన దేశమున నొంకుబడిన సన్నదానము బరువు రెండులక్షల నలునదివేల పానులు; మన దేశములనుండి వచ్చునది నాలుగు లక్షల తొంబది యేడువేల పానులు; హిందూదేశమున నేనుబడిన వస్త్రముల పొడవు 10,47,00,000 గజములు, క్రిందటి సంవత్సరము అక్టోబరు మాసమున నేనుబడిన వస్త్రముల పొడవు 13,39,84,000 గజములు; మన దేశములనుండి దిగుమతియైన బట్టలలో 1,72,54,000 గజముల బట్ట క్రిందటి అక్టోబరులో కంటె నీ యెక్స్టో బరలో నధికమయ్యెను.

బరోపా మ హా సంగ్ర మము

యుద్ధ సభ-జనరలు స్వల్పగారు దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధిగా నుండుట.

గ్రీసు - మిత్రమండలి మరల రాయ బారములు నడుపుట.

స్వల్పగారు వారు సేనలను చేర్చుట.

రష్యా రు మేనియా సేనల పురోగమము

(రైటరు ఏ జెన్సీ.)

ఇంగ్లండు

జపాను నై నికునికి గౌరవము.

లండను, జనవరి 15:— ఓహరా అను జపాను వైని కుడు యుద్ధారంభమున హిందూదేశమునం దొక సిక్కు-పూల మున చేరెను. పిచ్చుట నతనిని మిడిల పెక్కుకు మార్చిరి. అతడు సేనలో చేరకమునుపు టొకనెం ఎగరమున నొక వాస్తా ప్రతికానిర్వాహకుడుగ నుండెను. ఇతనికి యుద్ధమున 70 గాయములు తగిలినవి. ఇతడు ఏడాంటును వైద్యశాలలో నున్నాడు. ఈవీరునకు జార్జి చక్రవర్తిగారు సాం గ్రామిక పతకము (మిలటరీ మెడలు) నిచ్చుట కంగీకరించిరి.

బ్రిచ్చెరు నొకను ముంచుట.

లండను, జనవరి 15:— 24-1-1915 నదోగరువాంకి యుద్ధమునందు బ్రిచ్చెరు నొకను ముంచినందులకు బహుమాన నాకా వ్యాయస్థానమువారు కొన్ని ఆంగ్లయుద్ధనాకలలోని వారికి 5,250 పౌనులను బహుమాన మొసంగిరి.

ఫ్రాన్సు

ప రాసు వారి ప్రకటనము.

లండను, జనవరి 16:— సోమరంగమున శత్రువులు విషవాయువును ఫిరంగిగుండ్లను వదలి తలపడగ పూర్తిగా నొడిచి వారిపైని తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చితిమి.

ఇటలీ

ఇటలీపై దాడి

రోము, జనవరి 15:— ఆస్ట్రియా బవేరియా పటాలములలో క్రేష్టనుగువానిని ఇన్సుబ్రతుయొద్ద చేర్చుచున్నారు. కొండ యుద్ధమును వారికి నేర్పి జానునెలలోపున ఇటలీమీదికి పంపెదరని ఆస్ట్రియావారు ప్రకటించిరి.

బాల్కను

మిత్రమండలివారు మరల రాయ బారము నడపుట.

లండను, జనవరి 16:— మిత్రమండలివారు గ్రీసు రాజ్యతో మరల రాయబారముల నారంభించిరి. ఈ నెల 13 తేదీని గ్రీసువారు పంపిన జాబునకు ఈ నెల 13 వ తేదీని మిత్రమండలివారు ప్రత్యుత్తరమును పంపి మరొకన్ని వరతులను కోరిరి; గాని నాకానికోధము తొలగింపలేదు. చర్చకు మాత్ర మరకాత మొసంగిని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతికాక విలేఖకుడు వ్రాసెను.

గ్రీసు సేనాని పని చాలించుకొనుట

లండను, జనవరి 16:— డిశంబరు 1 వ తేదీ గందర గోళములు జరిగినపుడు మొదటి గ్రీసు సేనకు సాయకుడుగా నున్న జనరలు కెలేరసుగారిని ఫించెనువారులలో చేర్చి స్కోలోడిను పంత్రినగమున యుద్ధమంత్రిగా నుండి కల్లులు యానాకిట్టుగు గారిని మొదటి సేనకు సాయకునికి గ్రీసు బాబుగారు నియమించిన పీఠమునుండి తొలివార్త వచ్చినది.

రష్యావారి ప్రకటనము.

లండను, జనవరి 16:— రష్యావారి వాయువార్త నువరి. వ్రెలేకు దక్షిణమున రష్యా రు మేనియా సేన వేర్పడు నంత ముందున కేగినది. సుపిట్రానదియొద్దన శత్రువులు రాత్రి చెందుసారులు తలపడగ రు మేనియావారు తిరిమిరి. బ్రిలపు యొద్ద దాన్యబునదిలోని నొకలపై మేము బాంబులను వేసి తిమి. బాస్పూరునద్ద మాజలాంతగ్గాని రెండు నాకలను ముంచెను.

ఈజిప్టు సాదానులలోని గ్రీసువారు.

లండను, జనవరి 16:— ఈజిప్టు సాదానులలోని గ్రీసు సహాసభాప్రతినిధులు గత ఆదివారమునాడు ఆల్జీర్షాండి యాలో సభ చేసిరి. సభ వారందరు నేకగ్రీవముగ నిటుల తీర్మానముల నొనరించిరి. (1) కానస్తాంపైను రాజు గ్రీసుసింహా సనమునకు దూరుడయ్యెను. కాన పాల్లెను లంద రాతని పరి హరింపవలెను. (2) ఈజిప్టు సాదానులలో కనస్తాంపైనురాజు అతని యుద్ధాగ్రులు చేయు నధికారము నివటి గ్రీసువారు గణుతింపరు (3) సలోనికాలో నున్న జాతీయ ప్రభుత్వమే గ్రీసు ప్రభుత్వమని మేము పరిగణించెదము. కాన ఈజిప్టు సా దానులలోని గ్రీసుల యొగక్షేమముల నారయుట కా దొర తనమువా కేర్పాటులను చేయవలెను. (4) పాల్లెనుల మిత్రులగు గొప్పదేశముల వారందరును ముఖ్యముగ బ్రిటిషు వారును సలోనికా ప్రభుత్వమే గ్రీసు ప్రభుత్వమని పరిగణించి సలోనికా త్రితయ నియమితులగు ప్రతినిధులనే ప్రభుత్వ ప్రతినిధులనుగా పరిగణింపవలెను. ఈతీర్మానముల ప్రతులను సలోనికాలోని జాతీయ ప్రభుత్వమువారికిని రక్షక దేశముల వారికిని పంపుటకు సభవారు నిశ్చయించిరి.

జర్మనీ

సంధినిగూచ్చి

కయిజరుగారి లేఖ.

ఆమెప్పుడం, జనవరి 15:— 31-10-16 వ తేదీని కయిజరుగారు జర్మను ఛాన్సలరు హెరువాను లెతుమను చకాలెగురి కహంకారపూరిత మగు నొక లేఖ నిటుల వ్రాసిరి.

శత్రుదేశపు పరిపాలకులు సంధియును పడము నుచ్చ రించుటకు నైతికమగు ధైర్యము లేనివారగుటచే ననత్యముల వలనను కల్పనలవలనను ప్రజలను సంగ్రామబద్ధులను గావించు చున్నారు. మనస్సాక్షిని గుర్తింప గలిగినట్టియు తాను దైవ మునకు బాధ్యుడనని తెలియజాలినట్టియు స్వదేశ శత్రుదేశముల ప్రజలపట్ల కనికరము గలిగినట్టియు, తనయుద్దేశ కార్యనిర్వహణములను గూర్చి పరులనత్యకల్పన మొనరించినను సరకు చేయ నట్టియు, ప్రపంచమును బాధలనుండి తొలగించుటకు మనశ్శక్తి గాఢముగ కలిగినట్టియు, పరిపాలకుని కనుగొనవలసిన యావశ్య కత కలదు. దైవమువై భారముంచి నేనందులకు గడంగెదను. ఈ పద్ధతి ననుసరించి లేఖలను వ్రాసి నాకు పంపుడు. ఆల సింపక వెంటనే నలయు సన్నాహమును సమకట్టుడు.

బల్గేరియా

బల్గేరియావారి ముట్టడి.

లండను, జనవరి 16:— దాన్యబునది కుడిగట్టుననుండి గలటజు చుట్టునున్న వైల్డెక్టట్టుములపైని గుండ్లను వదలితి మని బల్గేరియావారు ప్రకటించిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

జనరలు స్వల్పగారు వైన్యాధిపత్యమును వదలుట

లండను, జనవరి 15:— వీలెనంత ర్వరలో మీరు వైన్యాధిపత్యమును వదలవలెనని యుద్ధమంత్రి గారు జనరలు స్వల్పగారికి తెలిపిన యుద్ధ కార్యాలయమువారు ప్రక టించిరి. స్వల్పగారు యుద్ధకార్యాలయ చన సంఘమునం దు దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధిగ నుండవలసిన యావశ్యకత కలు గుటచే ఆఫ్రికాదొరతనమువారిట్లుకోరిరి. అచటియుద్ధ వంత తీవ్రముగ లేదు. కాన కొద్దిమార్పులు త్వరలో చేయవలెను. స్వల్పగారు చాలభాగములనుండి జర్మనులను తొలగించిరి. వారిపుడు తూర్పు ఆఫ్రికాలో స్వల్పభాగమునం దున్నారు.

మెసపొటేమియా

మెసపొటేమియా పై న్యాధికారి యుత్తరువు.

మెసపొటేమియాలో కుర్దా-కలటు-సలీ-అమరా-అలీ చార్చి-సకు-నసిరయ-గ్రామములు బ్రిటిషువారి స్వాధీనమం దున్నవి. అచటి ప్రజలు మిత్రులుగా నున్నారు, గాన బాస్రా లోని వారికి వలెనే వీరికిగూడ వీరియిండ్ల నుపయోగించుకొని నవో న్యామగు బాడుగ నిచ్చుట కుత్తరు వీయబడినది.

స్విజర్లాండు

స్విట్జర్లాండువారు సేనలను చేర్చుట.

బెర్న్, జనవరి 16:— తగినంత జాగ్రత్త పుచ్చుకొనవలె నని ప్రధాన రాజ్యాంగసభవారు తీర్మానించిరి. 24 వ తేదీ నాటికి 3 సేనలు సిద్ధముకావలెనని తీర్మానించిరి; గాని యుద్ధ మున చొరబడవలసిన యావశ్యకత కలుగదని తలంచిరి.

ఇటీవలి తంతివార్తలు

కారనవాల్సిన నొక.

మాట్రి, జనవరి 6:— కారనవాల్సిన నొకలోని నాని కులు యుద్ధనాకలలో నిచటికి వచ్చిరి. డెబ్బ తగిలిన 2గంట లవరకును నొక మునుగలేదు. కాన నందరిని కాపాడుటకు వ్యవధి యుండెను. మొదట ప్రేలికపుడు మాత్రము కొందరు చని పోయిరని వారు చెప్పిరి.

ఒక పెద్దగని ప్రేలుట

లండను, జనవరి 16:— శత్రువులు చాలప్రయత్నము సలిపి పిక్కోలోలగజో పర్యతసమాపమున నొక పెద్దగనిని ప్రేల్చిరి. మేముకూడ ప్రేలుటచే మా సేనల కపాయము కలు గలేదు. శత్రువుల గాలరికూలినందున వారి కపరిమితమగు సేనానష్టము కలిగినది అని ఇటలీవారు ప్రకటించిరి.

ప్రధాన మంత్రి సమావేశము.

లండను జనవరి 16:— యుద్ధమంత్రిల సభలో లాయడు జార్జి గారును లక్ష్మీక మంత్రిలును నెవెలీ - మార్షలు హేగు గార్లును - సోమ - మంగళవారములలో పలుసారులు కూడి ఆలోచించిరి.

ప రాసు వారి ప్రకటనము

లండను, జనవరి 16:— సోము పెద్దకు లొరైనులలో ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. విక్టరైనువద్ద మేము విజయమంది తిమి. గుడ్కోరువద్ద శత్రువులు గతరాత్రి తలపడి యోడిరి. బ్యూమాంటు హామెలు ఆర్రాసులలో శత్రు వులు ఫిరంగులను కాల్చిరి. మాంచి ఆహ్వానునద్ద మేము కందక ఫిరంగులను విరివిగ గాల్చితిమి. ఈవెజా కామున్న కాల్చయొద్ద మేము శత్రువుల ఛానములకు చాల నష్టము కలిగించితిమి.

పంజాబు మహమ్మదీయసంఘము

లాహోరు, జనవరి 15:— క్రొత్తగా యావద్భారత మహమ్మదీయసంఘ శాఖగా నామోదించబడిన రాష్ట్రీయ శాఖవారు లక్నోనగరమునందు కాంగ్రెసు - లీగుసంఘముల వారు కలసి ఆలోచించి చేసిన సంస్కారముల నన్నిటి నంగీక రించి వాని ననుసరింప దొరతనమువారిని కోరుటకు తీర్మా నించిరి. మా సద్గారు సుందరసింగు మజితియా గారు సామ్రాజ్య కాసనసభ్యుల విజ్ఞప్తియందు సంతకము చేయక పోవుటకు తగిన సమాధాన మియ్యవలెనని కోరుచు మరియొక తీర్మానము చేయబడినది. న్యా ఛక్రా ప్రి డాడినుగారిని పంజాబు ఛీఫ్ కోర్టు ప్రధాన న్యామూర్తి గా నియమించినందులకు ప్రభుత్వము వారికి వందనములను తెలుపుటకును సాడినుగారి నభినంది చుటకును తీర్మానములు చేయబడినవి.

సింహళము గవర్నరుగారు

గతరాత్రి తొందరలేకుండాగడచినది. గవర్నరుగారు శక్తికృతి అనుకూలముగ నున్నది.

బర్మా లెఫ్టినెంటు గవర్నరు

ఈనెల 27 వ తేదీని బల్గరుగారు ఖరంగూనునం దు దక్షిణమున జిల్లాలకు పోయెదరు. మరలి వచ్చునపుడ నామ్మాలోని గనులను మాచెదరు. అచట ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీ టైగరుటన్నెలును తొరచెదరు.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు

(మా విలేఖకుల వద్దనుండి.)

బొంబాయి

బొంబాయిలో శుద్ధోదకము.

బొంబాయి, జనవరి 16:— బొంబాయి నగరము నందు శుద్ధోదకము స్థానపానములకు లభించుట లేదను చర్య కొంత కాలమునుండి జరుగుచున్నది. ఈ విషయము పురపాలక సంఘ సభనుంచి చర్చింపబడుటలో నీటి యందలి క్రిములు ప్రాణ హాని కరములని కొందరును కావని కొందరును వాదించిరి. కాన దీనినిగూర్చి ఇండియా దొరతనము వారి పారిశుధ్య కాభాధికారి కల్లులు తెమిషాగారి ఆభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకు నిశ్చయింపబడినది.

ఇండియా సేనాని

వీరు నిన్నటి సాయంకాలము సత్తెనమేతముగ బొంబాయి నుండి డిల్లీకి బయలుదేరి వెళ్లిరి.

ఆంగ్ల ప్రైవేట్ కోర్టులకు యుద్ధ వైద్యశాల

వైద్యులగారి విరాళము.

బొంబాయి, జనవరి 16:— బొంబాయిలో నులబారు గుట్టవైద్యశాల వైద్యులగారి సుందర మందిరమును వారు తాత్కాలికముగ ఆంగ్ల ప్రైవేట్ కోర్టులకు యుద్ధ వైద్యశాలగా నిచ్చివేసిరి. దీనియందు 75-100 మంచములకు తావు గలదు. దీనియందున్న పరికరములలో శస్త్రచికిత్సోపకరణములను తప్ప తక్కినవాని నన్నిటిని వైద్యులగారి యొసంగిరి. శస్త్రచికిత్సోపకరణములను మాత్రము బొంబాయి రాష్ట్రీయ (మఖ్యముగ స్త్రీల) యుద్ధనిధివారును రెడక్రాసువారునిచ్చిరి. చక్కగా సంరక్షించు సేర్పాటు చేయబడినది. బుధవారము వాడు మధ్యాహ్నము ప్రారంభింప బడును.

పి. డబ్ల్యూ. డి. విచారణ

బొంబాయి, జనవరి 16:— సేటితో బొంబాయి నగరమున విచారణ ముగిసినది. మా. లాల్ బాయి కామలాను గారును బి. ఎస్. కామతుగారును ఎం. బి. అద్వానీగారును సాక్ష్యమిచ్చిరి.

బిడ్డలను కాపాడుసంఘము

బొంబాయి, జనవరి 17:— పశ్చిమ హిందూదేశమున బిడ్డలను కాపాడుట కొకసంఘము నేర్పరపవలె నని నిన్న సాయంకాలము పురపాలకమందిరమున జరిగిన మహాసభలో పాఠశాలములు గవర్నరుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభచేసి తీర్మానించిరి. ఇట్టి సంఘము కట్టుదిట్టములతో చక్కగా నేర్పడవలెను. ధనము కావలెనని ఈ సంఘమునకు సహాయము చేయుచున్న పోలీసువా! రిది న్యాయసమృత్తము కాదని అనుమానించుచున్నారని గాన ఈ చిక్కు తొలగింపవలె నని వాదనామిల్నీ గారు నడిపిరి.

వెల్లింగ్టన్ ప్రభువుగారు

నే నీయద్యమముపట్ల నెంతయు సానుభూతిని కలిగి యున్నాను. ఉచితగతిని రాజకీయాభివృద్ధికి చేయబడు ప్రయత్నములకు నేను సహకారినిని మీరెరుంగుదురుగాని ముఖ్య విషయములందు యుక్తియు క్షమయు పట్టమునకు జవాబి ప్రాయమును కలిగించుటకు సాంఘికాభివృద్ధి ముఖ్యముగ చేకూరవలెను. ఈనగరమున, పాటుపడుచున్న పిల్లల చాల శోచనీయముగ నున్నది. వారి నజ్ఞానదారిద్ర్యములు పూర్తిగా నావరించి వారునుందు యుక్తిచుగుణములను తలచూపకుండ చేయుచున్నది. వారు ఋణగ్రస్తులగుటచే కన్నబిడ్డలయందు గూడ వారికి కనికర మంతరించినది. కాన నట్టిబిడ్డల నుద్ధరించి వారికి విద్య కరపవలెను. వా రాశోగ్యగంతులును బలవంతులు నగుటకు తగిన నివాసము లేర్పరపవలెను - ఇందులకు దొరతనమువారు గూడ తోడ్పడెద రని వెల్లింగ్టన్ ప్రభువుగారు నడిపిరి.

రైలుబండ్లు డికోనుట

పూనా, జనవరి 16:— డికోబరు 2 వ తేదీ ఉదయమున 7 గంటలకు ఖేడగాను ప్రేమనువద్ద నొక సరకులబండి యుండగ మరియొక సరకులబండి వచ్చి దానిని డికోనెను. ఈ రెండవబండి డ్రైవరు ఇ. డేవను పోర్టును నడచు. ఈ సందర్భమున నీ డ్రైవరుమీదను అసిస్టెంటు ప్రేమనుమాన్యు క్రిస్టాజీ వెస్టెంటుమీదను అసిస్టెంటు కలెక్టరుఎదుట శేషుచేసిరి. డ్రైవరుపక్షమున నేడు ప్లీడరు వచ్చెనుగాని రెండవ ముద్దాయి వాయిదాకోరెను. ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

బంగాళము

రాజకీయ కార్యవ్యవస్థ కేసు

కలకత్తా, జనవరి 16:— జాతీయ నిధికొరకు మీరు 2000 ల నియ్యకున్న మిమ్ము బాధించెదరుని బెదరించుచు హరనాథ సర్కారును నతని కేసులో చాలలేఖలను వ్రాసిరి. అత డా బెదరింపులకు భయపడి వారి కా సామ్యము చెల్లించుట కంగీకరించెను. కామిల్లా రాధానీ బంగాళాయొద్ద సామ్య నియ్యకతెనని వారు సంకేత మేర్పరచిరి. సర్కారు కొడుకు బెదిను తన మిత్రుడగు బెదినుతోగూడ 29-5-16 న సంకేత స్థలమునకు సామ్య తీసుకొనివెళ్లెను. ఈ సంగతి అధికారులకు తెలిసి నందున వారు పోలీసు సహాయమును పోలీసువారి నటకు బంపిరి. నిర్ణీతకాలమున కిరువురు యువకులు పైకిలుబండ్లమీద నటకు నచ్చిరి. పోలీసువారు వారిని హెచ్చరించిరి. వారు పిస్తోళ్లనుకాల్చుగా పోలీసువారు మరల కాల్చిరి. ఆ గుండ్లు తగిలి మృగామి యొకడు చనిపోయెను. వచ్చినవారిద్దరిలో నొకడు దొరికెను. అతనిపేరు తారాపాద భట్టాచార్యుడు. అతనిమీద కేసుచేయుగా టిప్పురా జిల్లాజస్టిగా రతనికి 7 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి. అతడు కలకత్తా హైకోర్టుకు అపీలు చేసెను. హైకోర్టువారు నేడు అపీలును కొట్టివేసి క్రింది కోర్టు కేసును భాయపరచిరి.

యావద్భారత మల్లయుద్ధ ప్రదర్శనము.

కలకత్తా, జనవరి 16:— భారతీయుల మల్లయుద్ధము నకు ప్రోత్సాహము కలిగించుటకు మూర్ఖదాబాదు సవాలు బహదూరు- బరదాస్య మహారాజాధిరాజు- మహారాజా ప్రోద్బుత్ కుమారులగూడ గాల్గు యావద్భారత మల్లయుద్ధ ప్రదర్శనము నేర్పరచిరి. ఇది నేడు మధ్యాహ్నము కలకత్తా మైదానమున ప్రారంభమైనది. 5 దినముల వరకును వరుసగా జరుగును. 19 వ తేదీని గవర్నరుగారు చూడవచ్చెదరు. నేడు చాలమంది డేరాలానికి వచ్చిరి. 6 వ స్త్రీలు జరిగినవి. మొదటి కుస్తీలో 15 నిమిషములు పోట్లాడి మెహారుసింగు సోహను నోడించెను. రెండవ దానియందు మహమ్మదు దిను 2 నిమిషములలో రాజులు నోడించెను. వీరిలో నొకరిది యుక్తి రెండవ వారిది మోటుబలము. యుక్తియే గెలిచినది. బూటా, జహాంగీర్లు కుస్తీ 20 నిమిషములు చాల విషమముగ జరిగినది. బూటా గెలిచెను. నాల్గవకుస్తీలో గులాము ముయిన్దీను గంగాసింగును సులభముగా నోడించెను. అయిదవ కుస్తీలో ఫుచీ- కల్లాగాల్లు సరిసమాన మైరి. ఆరవదానియందు కేవల బలాధి క్షయమున ఫుజ్జా రామసింగు నొక్క నిమిషమున నోడించెను.

అగ్నిప్రమాదము.

కలకత్తా, జనవరి 17:— నిన్నను కాసీ పూరులో నొకసంచలబేళ్ళోదాములో నిప్పు పుట్టినది. అగ్నిగాము 275 అడుగుల పొడుగును 75 అడుగుల వెడల్పును గలిగియున్నది. దానియందు 6000 బేళ్లు చాల జనవారాయును నుండెను. 7 గంటలసేపు కష్టపడి మంటలనార్పు యంత్రమువారు మంటల తీవ్రమును తగ్గించిరి. శారణము తెలియదు. నష్టము రిక్త లక్షలు.

ఒక బంగాళీ స్త్రీ గదిలో ఆయుధములు

పాత పెట్టె బడుట.

వీరభూమి పట్టణమున నొక బంగాళీ స్త్రీ గదిలో ఆయుధములను ముందుగుండును పాతిపెట్టెబడి యుండుటను సి. ఐ. డి. వా.రెటులో తెలిసికొని త్రవ్వగా 7 పిస్తోళ్లును 11000 తూటాలును ఒక పెట్టెలో దొరికినవి. ఇవి ఒక సంగము క్రిందట కొడ్డాకంపెనీవారియొద్ద దొంగిలించబడినవానిలో చేరినవి. ఆ స్త్రీని మరియొక బంగాళీయువకుని పట్టుకొనిరి.

పంజాబు

పంజాబీ పటాలము.

లాహారు, జనవరి 16:—పంజాబీ యువకులు సేవలో చేరునట్లు హెచ్చరించుటకు భారతమందిరమున సోమవారము నాడు బహి సోహనలాలుగారి అధ్యక్షతక్రింద మరి యొక సభ జరిగినది. ఒక బి. ఏ. మొదటి పైనికుడుగాచేర నంగీకరించెను. అతడు సభలోనికి రాగానే సభవారు కరతాశ ధ్యనులతో స్వాగత మొసంగిరి. మఫీగారి యధ్యక్షతక్రింద నొక ప్రత్యేకసంఘ మేర్పరపబడినది.

పోర్టునెంటు జారి గజెట్టు.

(o)

జనవరి 16 మంగళవారము.

రెవిన్యూబోర్డు ఇనస్పెక్టరు డబ్లియు జి. ఆలివరుగారికి జనవరి 1 వ తేదీనుండి ఆరుమాసముల 27 దినములు ఫస్ట్ సెల వధికము చేయబడెను.

ప్రస్తుతము అసిస్టెంటుకమిషనరుగ పనిచేయుచున్న సి. ఎఫ్. సార్సుగారికి మూడుమాసముల ప్రివిలేజీ సెల వీయబడెను.

ఎ. హెచ్. హార్నుగారు పెనుకొండ సబ్బిలు ఇనస్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి. బొబ్బిలి నియామకము గర్భ పరుపబడినది.

గోదావరి ఉత్తరకాళి మొదటి తరగతి సూప్రవైజరు బుచ్చికాజులు పంతులుగారు రాజమహేంద్రవరములో సబ్ డివిజనలు ఆఫీసరుగ పనిచేయ నియాగింపబడిరి.

ఆగరు కాలాండు నావ్ గారు గవర్న మెంటు వారి రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు పెక్రటరీగా నియమింపబడిరి.

ఎల్. వేవిప్పనగారికి బదులు గౌ. జేమ్సుసెర్పి చెడ్డుగారు గవర్న మెంటు ఫీల్డుసెక్రటరీగా పనిచేయ నియోగింపబడిరి.

ఆల్ ఫ్రెడ్ లేనను రోజుగారు కాకినాడ పోర్టు ఆఫీసరు గారికి సహాయకుడుగ నియమింపబడెను.

కొవిండి రామకృష్ణబ్రహ్మయ్యగారు, చాపర్ల వీరయ్యగారు, నంబూరి వేణుగోపాలరావుగారు, మహ్మదు షేయిక్ అబ్దుల్లాసాహేబు బహద్దరుగారు వీరలు బెజవాడకు ప్రత్యేక న్యాయాధికారులుగ నియమింపబడిరి.

పూసరాల సుబ్బారావు చెట్టిగారు, గొట్టియక్కల సుందరరావుచంద్రరాజుగారు, పెయికునీన మారక్కయ్యను సాహేబు బహద్దరుగారు వీరలు భీమునిపట్టణమునకు ప్రత్యేక న్యాయాధికారులుగ నియమింపబడిరి.

రావుబహద్దరు తాడంకి వేంకటనరసయ్య పంతులు గారు బెజవాడకు ప్రత్యేక న్యాయాధికారిగ నియమింపబడిరి.

రావుసాహేబు సి. రామాజయ్య చెట్టిగారు మదరాసు నగర ప్రత్యేక న్యాయాధికారపదవికి రాజీనామానిచ్చుట వలన గవర్నరుగారు వారి కాపదవియుం దిచ్చిన యధికారముల తీసికొనిరి.

5 వ తరగతి డెప్యూటీ కలెక్టరు జె. వేంకన్నపంతులు గారి కారవారములు ప్రివిలేజీ సెలవీయబడెను.

పెరియపేటు వేలుముదలియారుగారు మదరాసు 2 వ డివిజను తరపున మ్యునిసిపలు కమిషనరుగ నియమింపబడెను.

గవర్నరుగారు బ్రిడల్వేరు ఎడింగ్టు గారిని గోదావరి జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియమించిరి.

బండి నాంజప్పగారు పెనుకొండ తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కండి రఘునాథరావుగారు బళ్ళారి పురపాలక సంఘ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ప్రైవేటు స్థాన వార్తలు

జాయంట్టు మేజిస్ట్రేటు కోర్టు.

చెంగల్పూరు.

డి. పి. ఐ. సి. ఎస్. గారు.

న్యాయాధికారి కక్షింపబడుట.

క్రిందటి యల్లోబరు 16వ తేదీ సాయంకాలము 6-30 గంటలకు పైకాపేట గ్రామమునకుగ్రామ న్యాయాధికారియు నగు లక్ష్మీనారాయణగారు అప్పటి పైకాపేట ప్రేక్షనవీ సబ్జెక్ట్ ప్రేక్షి. పి. సి. జ్ఞాప్రకాశముపిల్లేగారికి లంచమీయబోగా నతడు వానిపై చెంగల్పూరు జాయంట్టు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో దావాతెచ్చెను. న్యాయాధికారి తగినంత సాక్ష్యము నచ్చుట జూచి నిన్నటిదినమున ముద్దాయికి మూడుమాసముల కఠినశిక్షయు, మూడుమందల రూపాయల జరిమానాను విధించెను.

పత్రికాపాఠకులకు విన్నవము.

సాలామిసి మురబ్బా డబ్బా 1-కి 1-0-0 అని చేతివారపాటున వేయబడినది. దాని అస్సలు ఖరీదు డబ్బా 1-కిరూ 2-0-0. ఈసంగతి ఎల్లగును తెలిసికొన వేచుచున్నాము.

డి|| మన్నాలాల్, బెంగుళూరు సిటీ.

మా కలకత్తా జాబు.

నంగీయూ విద్యాప్రియత్యము

మాస్కీయ విలేజుకుని యొద్దనుండి.

కలకత్తా జనవరి 15:— కడచిన సోమవారము బ్రహ్మసంధ్యకేళన చంద్రసేనుని సాంవత్సరికదినము. ఆనాడు ప్రజాసహాయలో నొక గొప్పసభ సమావేశమైనది. గౌరవనీయులగు పి. సి. లయాక్, సి. ఎస్. జి. గా వ్యక్తత వహించి, లయాక్ గారి చిట్టచివరల యుద్ధయములందు విశేష శ్రద్ధ వహించు, యథాశక్తి తోడ్పడుచు, ప్రజాగౌరవమును పెరిగి, కార్యకేలు ప్రభువుగారికి తగిన సహాయముగ నున్నాడు. సభలో నరే కృష్ణగోపాంధగూర్త, బాల్మీయ సి. ఆర్. నాగు, నగో నారాయణ చంద్రావార్మగారు ఉపన్యసించిరి. కేళనచంద్రసేనుని గుణగణములం గూర్చియు, మేధాశక్తిని గూర్చియు, భక్తిపరమమును గురించియు, అభినాతిన భాగవతవర్ణన మనకు నాయన తెలిపిన సందేశమును గురించియు, వివరముగఁ దెలుపఁడెను. ఈసభాసందర్భమున నొక చిత్రము జరిగినది. వంగదేశముల వ్యభావము వింతియైనది. సామాన్యముగ ననేకవిషయములందు గారివృత్తి వంగదేశవలయుమును దాటిపోవాలను. వారి దేశభక్తియు, వారి ప్రజాసహాయమును, వారి సేవాత్మత్వమును, ఆచిన్న పలుకులులోనే నిమిషియుండును. ఇదియే కొంతకాలకు వంగదేశము తక్కిన రాజభానులకన్న ముం దంజనేయుటకుఁ గార్యదీనగుణాన్ని మన చెప్పవచ్చును. ఈ స్వసంఘప్రేమ సహవాంతులగుండ నట్టివ భాగుండును. కాని యీ ప్రేమ పలు హిందూజాతీయతను మఱచిపోవుట మాత్రము యుక్తము కాదు. భార్యకు భాగుగారు తమయౌవన్యాగమున నీ లోప మున్నా నేనని. అందుపై నరే చంద్రావార్మగారు తమ యువ న్యాగమును వినినగూర్చి యిండుక నేర్చుక మందలించిరి. కేళనచంద్రసేనుని సంజేతము హిందూ భక్తియోగముయొక్క రిక్తి ఆచియు, ఆ సందేశము వంగదేశమునకేగాక, అఖిల భారతవర్ష మనకును, విశ్వమానవకోటికిని గూడఁ జెందుచున్న వనియు, వాగు నుడివెరి. లయాక్ గారు కూడ కేళనచంద్రుని మహిమను స్తోమించిరి. అత్యంతానికి వందనములతో సభ ముగిసినది.

ప్రామాణ్యభాలికా శిక్షాలయము

ఆనాడే మఱియొక గొప్పసభయు జరిగినది. ఇచ్చటి ప్రజాసహాయమువారు బాలకులను బాలికలకుఁగూడఁ బాఠ గాలను స్థాపించి దక్షతతో నడుపుచున్నారు. ఆం దొక్కటి ప్రామాణ్య బాలికా శిక్షాలయము. దీనికి గావ్యధర్మి సుప్ర స్థితుడగు గౌరవ చంద్ర బోసుగారు కళత్రము. ఈ పాఠ గాలయొక్క నాల్గి కోట్ల వ ము కడచిన సోమవారమునాడు జరిగినది. దీనికి పి. సి. లయాక్ గారే వ్యక్తత వహించిరి. మెప్పుడట్ల ప్రభిషి బాలికలకు బహు గుణుల పంచివెట్టెను. శ్రీవీర్యయందు తమకుఁ గల గాధాభి మానుల దెలుపుచు నీమె యిప్పటినుండి “గృహసంబంధ ము” అంగ్రెజ్ శాస్త్రములో మొదటిదిగఁ దేలు బాలికకు సహాయత నిచ్చునట్లు వాగ్దానముచేసిరి. లయాక్ గారు తమ ముపన్యాసమున, హిందూదేశమునందలి శ్రీవిద్యను గుఱించి యాచార్యుల ముఖములు గమనింపఁదగి యున్నవని నుడి వి. మొదటిది. శ్రీవిద్య కేళనము పురుషవిద్యవలెనే యుం క ప్రత్యేక పద్ధతులందు నడపఁబడు చుండవలయును. దండవ, శ్రీవిద్యావిధానము శ్రీలచేతనే నిర్ణయింపఁబడు చున్నది. మూడవది. శ్రీవిద్య పాశ్చాత్యపద్ధతుల ననుసరించి యుండక జాతీయ పద్ధతులవలెనే నడపుచుండవలయును. యిందులోనే యనేకులు తమ బాలికలకు ఇంగ్లీషు నేర్పినఁ గానని ముఱియుచున్న సమయములో పరదేశీయులైన లయాక్ గారు శ్రీవిద్య జాతీయ పద్ధతులమీదనే గఱపఁబడ వలె నీ విధియందుట నిశ్చయముగ ప్రశంసాపాత్రము. శ్రీ విద్యావిధానమును గూర్చి విశ్వాభిప్రాయములు లేకున్న సభాసభ్యులలో లయాక్ గారి వాక్యములు కొంతకాలకు త్రోవ కావ నలుగురికి నమ్ముచున్నాను.

పారిశ్రామిక విచారణ సభ

పారిశ్రామిక విచారణసభ మా పట్టణమునకు వచ్చి చచ్చటి ప్రజాభిప్రాయమును నిర్ణయించుచున్నది. కడచిన క్రవాసమునాడు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున “అర్థ శ్రుతి”పండితు లగు హామిల్టనుగౌరగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

హామిల్టను గారు కొంతకాలముక్రిందట ఇండియా ప్రభు త్వమువారిచే బహుమదేశ పరిశ్రమలనుగూర్చి తెలిసికొనివచ్చు టకై పంపఁబడియుండెనను విషయము చాలవందికి తెలిసి యుండవచ్చును. ఏకాగ్రణముచేతనో పీరు తమ సాక్ష్యము కొంతకాలమువఱకుఁ నితిరులకు దెలియకుండవలె నని కోరిరి. కావున వీరేమని సాక్ష్యమిచ్చికో యెవ్వరికిని దెలియదు. ఈ యంతయు నిశ్చయముగ చాల విచిత్రముగ నున్నది.

పారిశ్రామిక విచారణసభవారు 19-వ తేది యిచ్చట నుండి బయలుదేలి సరాసరి చెన్నపురికి వెళ్లెదరు. ఇదివఱకు ప్రయరింపఁబడెనట్లు కటకుములోఁగాని విశాఖపట్టణములోఁ గాని నిల్వఁట! చెన్నపురిలో విచారణ యైనతర్వాత మధుర, తిరుచనాపల్లి, కోయంబుత్తూరు, బెంగళూరు పట్టణములలో విచారణనల్పి, తర్వాత బొంబాయిరాజధానికి వెళ్లుదు గట! ఈపట్టణములలోమన తెలుగుపట్టణమొక్కటియు లేకుండుట మన యాంధ్రనాయకులు గమనింపఁ దగియున్నది. ఇంత వఱ కును ఒక్క విశాఖపట్టణములో వైన విచారణ జరుగుననియు అచ్చట మన యాశయములను దెలుపుకొనవచ్చు ననియు, సం తసింపితిమి. ఇప్పుడాయాశయు నిరాశయైనది. ఈవిషయమై మన యాంధ్రసోదరులు త్వరలో మేలుకొని తగినచర్య పుచ్చు కొనవలసి యున్నది. మనకు జరుగుచున్న యన్యాయమును గూర్చి పత్రికలలో నుద్ఘోషింపవలెను. నాయకులు తగిన యధికారాలతో మనవి చేయవలెను. ఆంధ్రమహాసభా స్థాపి తోవసంఘమువారివిషయమై తక్షణమే తగినశ్రద్ధ పుచ్చు కొనెదనని విశ్వసించుచున్నాను.

సామాన్యభావ

దేవులపల్లి స్వామికాశ్రమి. పి. ఏ. గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. గత ఆగష్టు నెలలో అనంతపుర మండలమున నాంధ్ర మహాసభా స్థాయిసంఘము తరఫున సంచారముచేయుచు వెనుగొండ పట్టణమున స్థిరము జనశంకరముగారితో నాంధ్ర రాష్ట్రాధ్యమమునుగురించి నేను ప్రసంగించుతరి హిందూదేశ మన కంతకును సామాన్యభావ యొకటియుండి తీరవలయు ననియు నేటి హిందీభాషయే ఇందు కన్ని విధముల తగియున్న దనియు చెప్పియుంటిని. అదికారణముగ మదరాసు మెయిలు పత్రిక నన్నును ఆంధ్రులనుకూడ తన యిచ్చవచ్చిరేలిని పరిహసించినది. దానిని పురస్కరించుకొని ఆంధ్రపత్రిక కూడ నాతోకొంత భిన్నాభిప్రాయమును కను పఱచి దానిని మాచించు ప్రధానవ్యాస మొకటియు ఊహాప్రపంచమున క్షిక్త క్రింద మ రి యొకటియు వ్రాసి యుండెను. దాదాపు తెలుగు పత్రిక లన్నియు సా మాన్యభావము గురించి ప్రధాన వ్యాసములను వ్రాయుచు తమ యభిప్రాయములను వెలిబరచినవి. నాటినుండియు సామాన్య భావము గురించి తెలుగు పత్రికలలో అనేకులు అనేకవిధ ములుగ చర్చలు జరిపియున్నారు. కొందరది సంస్కృతము కానగుననియు మరికొందరు ఆంగ్లము కానగుననియు సలపురు పలువిధములుగ అభిప్రాయ పడియున్నారు. జనవరి 1 వ తేది కాన్పూరునందు స్వరాజ్యమును గురించి యుపన్యసించు వపుడు తాము హిందీయందు మాటాడ జాలనందుకు చింతిల్లు చున్నామనియు హిందీయే భరతఖండమునకు సామాన్యభావ యని తమ యభిప్రాయ మనియు లోకమాన్యతలకు మహా రాజుగారు చెప్పియుండిరి. వెనుగొండలో చెప్పటయే కాక కొలదిదములక్రిందట ఇండియాను పేట్రీయేటుపత్రికకు కూడ సామాన్యభావ హిందీయే కా నగు నను విషయమునుగూర్చి నేను కొన్ని వ్యాసములను వ్రాసియుంటిని. మహనీయుడగు తిలకు మహాశయుడు గూడ నిటులే యభిప్రాయపడి యుండు టవలన యీ సమస్యను గురించి మనవా రింకను భాగుగ యోచింతు రని కోరుచున్నాను. కామనువీలు పత్రిక గత సంవికయందు ఏబ్రహామ్ము సలీము అనునాయన దేశభావల యందు విద్యావిధానమును గూర్చి వ్రాయుచు మన కాంగ్లము సామాన్యభావ కా నగు నని వ్రాసియున్నారు. ఇతర దేశములతో మనకుగల సంబంధములను నడపుకొనుటకు మన కొక భావకావలయును. అత్యుది ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుస రించి ఆంగ్లమనియే చెప్పవలయును. మన దేశము వివిధభాగ ములవారు నొందొరులకు గల సంబంధముల నడపుకొనుట కుడకరించు భావయే సామాన్యభావ నాదగును. ఇట్టి భావ తిలకుగారు చెప్పిన పదిని హిందీయే నాదగును. ఈ రెండిటికల భేదము పాటింపకుండుటవలన ఏబ్రహామ్ము సలీముగారు పారభాటుగ నభిప్రాయపడి హిందూదేశమునకు ఆంగ్లమే సా మాన్యభావ యని వ్రాసి యుండురని తోచుచున్నది.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు.

1917 సంవత్సరము ఏప్రియలు నెల 1-వ తేది మొదలు 1918 సంవత్సరము 31 మార్చి పర్యంతము. పీపిల్సుపార్కులోని మృగశాలవద్ద డబ్బు వసూలుజేయుటకును అచ్చటి జంతువులకు చిల్లర వస్తువులు ఆహార పదార్థములను సప్లయ జేయుటకు పెట్టుకొనబడు పెండర్లు మదరాసు కార్పొరేషన్ బిల్డింగ్సులోని తమ ఆఫీసువద్ద 19 7 సంవత్సరము జనవరి నెల 24 తేది మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు పెట్టెదరు. పెట్టుకొన్నట్లు ఇతర విషయములను తెలిసి కొన గోరువారు పీపిల్సుపార్కులో గాని, కార్పొరేషన్ మందిరములలో గాని, విచారించిన తెలియ గలదు.

మదరాసు. } డి. సి. మొలోని,
15-1-1917. } ప్రసిడెంటు.

వాతావరణ సితి

1917 సం॥ జనవరి నెల 17-వ తేది

ప్రదేశములు.	జనవరి నెల 16 తేదీ, ఉదయము 8 గంటలముల నాయుపేదనము అంగురములు	లల్లా, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.		
		అగతతపమాన్వోగ్రత	ఆల్బుతపమాన్వోగ్రత	కడచిన 24 గంటలలో	8 వ ఏప్రిలు మొ. నేటికి	9 వ ఏప్రిలు మొ. నేటికగుటు
గోపాలపురము	80.054	81.2	61.2	...	41.98	43.74
వాల్తేరు	80.045	82.7	67.0	...	39.51	35.56
కాకినాడ	80.054	79.7	64.5	...	49.80	37.97
బందరు	80.042	82.9	65.2	...	66.14	39.26
గుంటూరు	...	86.8	63.4	...	51.67	31.41
నెల్లూరు	80.039	83.6	64.6	...	34.21	34.20
మద్రాసు	80.004	84.0	67.4	...	46.43	48.59
కడలూరు	29.998	82.0	67.8	...	50.10	49.24
నాగపట్టణము	29.981	82.8	73.7	...	39.17	51.98
కొలంబా	29.895	84.1	73.9	0.83	87.46	76.14
తిరువనంతపురము	29.907	85.5	71.5	...	60.84	60.71
కొచ్చిక్	29.895	91.7	72.7	...	118.66	110.74
కల్లికోట	29.910	86.0	71.2	...	115.50	116.15
మంగళూరు	29.925	87.5	73.0	...	122.41	126.95
బొంబాయి	26.998	85.8	71.3	...	86.05	71.81
హైదరాబాదు	80.068	79.7	58.4	...	56.88	30.38
అనంతపురము	...	82.7	55.0	...	29.81	20.25
బళ్లారి	80.052	84.8	59.5	...	27.62	19.65
కర్నూలు	80.080	86.0	58.4	...	41.33	26.42
కడప	80.061	84.8	61.1	...	43.06	31.87
బెంగళూరు	80.061	79.2	52.8	...	53.05	34.76
కొడైకనాలు	22.794	62.8	48.4	...	55.79	57.46
ఉదకమండలము	23.018	69.1	47.2	...	48.44	54.07
కోయంబత్తూరు	80.028	84.8	64.1	...	27.62	21.08
పెల్లూరు	80.062	83.5	60.5	...	57.86	44.45
సేలము	80.016	85.0	62.2	...	45.51	39.16
తిరుచనాపల్లి	80.004	86.5	70.4	...	28.10	31.63
పుదుకోట	80.007	84.5	68.9	...	36.68	32.29
మధుర	80.971	87.3	72.5	...	26.33	33.08
తిరునల్వేలి	18.82	24.72

కర్నాటకమున మాత్రము భారము పెచ్చినది. దక్షిణ మున శ్శితి ఒడుదుడుకుగనే యున్నది. పీసోప్లమున మార్పులు సరిగ లేవు. మధ్యమెప్పుడు పశ్చిమతీరమునను కర్నాటకము నను తప్ప తక్కిన ప్రదేశముం దంతటను తగ్గినది ఉత్తర మున రాత్రియుష్ణమును అంతటను పగటియుష్ణమును తగ్గెను కొండలలోను దత్తమండలములయందును తేమ పెచ్చుగా మన్నది. దక్షిణమున మబ్బులు కొద్ది. సింహాశ్రమునమాత్రమే వర్షము కొద్దిగా కురిసినది. ఆర్. ఎల్. జోన్ను, 'వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు'

THE GREAT WAR.

Greece: Further Negotiations of Allies.

Mobilisation in Switzerland.

Russo-Rumanian Progress.

WAR CONFERENCE: GENERAL SMUTS TO BE THE SOUTH AFRICAN DELEGATE.

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN.

Japanese Soldier Honoured. For Gallantry with British Forces.

LONDON, January 16.
The King has consented to present a military medal to the Japanese soldier, Private Ohara, Middlesex Regiment, who is in hospital at Edmonton with seventy wounds. Ohara joined a Sikh Regiment in India at the outbreak of the war and was afterwards transferred to the Middlesex. He was formerly a journalist in Tokio.

The Sinking of the "Blucher". Prize Court Awards.

LONDON, January 16.
The Prize Court has awarded £5,250 sterling to a number of British warships for sinking the "Blucher" in the battle off the Dogger Bank on January 24th, 1915.

War Cabinet Conferences.

LONDON, January 16.
The Press Bureau announces that Mr. Lloyd George and his colleagues in the War Cabinet held a series of important conferences with Mr. Neville and Marshal Haig on Monday and Tuesday.

Crew of "Cornwallis". Arrival in Malta.

MALTA.—The crew of the Cornwallis have arrived here on destroyers. They state that the Cornwallis was struck aft of stokehold and she floated for two hours, enabling all on board to be saved. Those who are missing perished in the explosion.

FRANCE.

A French Communique. A Coup-de-main Repulsed.

LONDON, January 16.
This afternoon's French communique says:—An attempted enemy Coup-de-main in the Somme region under the cover of airtorpedo and gasshell fire was easily repulsed. Our artillery replied vigorously.

Successful Activity of the Allies.

LONDON, January 16.
Last night's French communique said:—Artillery struggle continued fairly briskly in the region of Somme, on the northeastern front at Verdun and in Lorraine. A successful coup de-main was carried out against the enemy trenches east of Vic-sur-aisne. Marshal Haig last night reported that the enemy attempted a raid northeast of Gueudecourt but were repulsed. Hostile artillery has been active in Beaumont-hamel and Arras areas. Our trenchmortars destructively bombarded enemy's front line northward of Monchy-au-bois. We heavily shelled and greatly damaged the enemy's positions in the neighbourhood of Ypres Comines canal.

RUSSIA

A Russian Official Communique.

Russian and Rumanian Success.

LONDON, January 16.
A wireless Russian official communique says:—Southwards of Praela the Russians and the Rumanians advanced to Versta. The Rumanians beat back two night attacks southward of Rekosa on the Sushitra river. We bombed the vessels in the Danube in the region of Brailov. One of our submarines sank two ships near Bosphorous.

ITALY.

A Large Mine Exploded. Under Italian Positions.

LONDON, January 16.
An Italian communique says:—After long and difficult mining operations, the enemy exploded a large mine under our positions on the southern slopes of Mount Piccolo Lagazuoi. Owing to counter-mining the tremendous explosion did not affect our troops. On the other hand a collapse of the enemy's gallery caused him very numerous casualties.

GERMANY.

Kaiser and Peace. Egoistic Letter to Chancellor.

LONDON, January 16.
AMSTERDAM.—The "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" publishes a letter which the Kaiser addressed to Herr Von Bethmann-Hollweg on October 31st, saying:—"The enemy peoples are kept at war by lies and frauds because their rulers are without moral courage to speak the word of peace. It is necessary to find a ruler who has conscience, who feels that he is responsible to God, who has a heart for his own and enemy peoples, and who is indifferent to any wilful misrepresentation of his action and possesses the will to free the world from its sufferings. I have the courage. Trusting to God I shall dare to take this step. Please draft Notes on these lines and submit them to me and make all necessary arrangements without delay."

BULGARIA.

Bombardment by Bulgarians.

LONDON, January 16.
A Bulgarian communique says:—From the right bank of the Danube we bombarded the railway establishments round Galatz.

GREECE.

Allies Again Negotiating. Door Open for Further Discussions.

LONDON, January 16.
The "Daily Telegraph's" diplomatic correspondent says the Allies are again negotiating with King Constantine. They forwarded on 13th instant, their observations on the Greek reply of 11th instant insisting upon further pledges and refusing to raise the blockade but leaving the door open for further discussions.

Commandant of Greek Army Corps Retired.

LONDON, January 16.
A telegram from the Piraeus says General Callaris, who was commanding the first army corps during the events in Athens of December 1st, has been placed on the retired list and has been replaced by Colonel Yannakitsas, ex-Minister of War in the Skouloudis Cabinet.

Greeks in Egypt and Sudan.

Resolutions of a Mass Meeting.

ALLAHABAD, January 16.
The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—On Sunday last the Congress of Greek communities in Egypt and Sudan held a mass meeting of delegates in Alexandria. The meeting was a most enthusiastic one and voted with unanimity resolutions to the effect, firstly, that King Constantine had forfeited the Throne of Greece and should be execrated by all Hellenes; secondly, they refused any longer to acknowledge his authority or of his representatives in Egypt or Sudan; thirdly, they recognised the National Government at Salonika as the sole representative of the nation, and they looked to it at once to take necessary steps to safeguard Hellenic interests in Egypt and Sudan; and, fourthly, they appealed to the Protecting Powers, the friends of Hellenism, to recognize the national Government, and especially to the British Government to recognize the representatives appointed by the Salonika Triumvirate. It was decided to send a copy of these resolutions to the National Government and to the Protecting Powers.

AUSTRIA.

An Expedition Against Italy. Austrian Preparations in Tyrol.

LONDON, January 16.
ROME According to Austrian reports important contingents of Austrian and Bavarian troops are concentrating at Innsbruck. They will be trained in mountain warfare with a view to a new punitive expedition against Italy in the Trentino in the spring.

AFRICA.

War Conference. General Smuts Represents Africa.

LONDON, January 16.
A statement issued by the War Office says that the Secretary of State for War has instructed General

TELEGRAMS.

Smuts to hand over his command as soon as the military situation permits. It is realized that the larger issues at stake and the value of General Smuts' presence at the War Conference are the considerations which make his compliance with the wishes of the Union Government essential. The military situation in the East Africa is fortunately such as to make a change in the command and some reorganization comparatively simple; and the steps contemplated would be taken very shortly in any case. The statement shows at length that in eleven months General Smuts has cleared the enemy from the German East Africa except for a comparatively small and unimportant area. The enemy is now in reduced straits.

SWITZERLAND.

Announcement of the Federal Council.

Mobilisation a Precautionary Measure.

LONDON, January 16.
BERNE.—The Federal Council announces that it considers it necessary to take more extensive precautionary measures. Therefore it has ordered three divisions to mobilise on the 24th instant, but declares that it remains fully confident regarding the intentions of the belligerents towards the neutrality of Switzerland.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

BOMBAY.

The P. W. D. Enquiry Committee.

Enquiry in Bombay Closed.

Hon'ble Mr. L. Samaldas Examined.

BOMBAY, January 16.
The P. W. D. Enquiry Committee closed their enquiry in Bombay to-day. The Hon'ble Mr. Lalubhai Samaldas examined said that he was of opinion that the present methods adopted for the execution of civil works by the P. W. D. were neither economical nor suitable to the present conditions. The establishment charges actually amounted to about 25 per cent, and he was of opinion that private agencies could carry out the works at a lower rate. The department could be conveniently split up into three branches (1) Roads, (2) Irrigation and (3) Buildings. The witness also said that greater co-ordination was necessary between the officials of the P. W. D. and the other Departments such as the Revenue. With regard to education the witness said that the students graduating out of the Indian Engineering Colleges had an insufficient practical training, and this defect was appreciably felt by them when they entered a private firm of engineers, where they had to depend on their own resourcefulness and practical knowledge. It was not the case in the Government posts since they need follow a routine, and since new officers were not generally entrusted with arduous tasks.

Hon'ble Mr. B. S. Kamat.

The Hon'ble Mr. B. S. Kamat, Poona, examined said that he was of opinion that the methods adopted at present for the execution of civil works were neither economical nor suitable to the present conditions. The percentage of the establishment charges varied between twenty and thirty, and the country had developed the local engineering talent sufficiently to take over a part of the work of the Department.

Mr. B. Adwani.

Mr. B. Adwani, private architect, Karachi, was the last witness examined. He was of opinion that there should be specialised course of study in architecture. The Government should encourage such specialised study, and entrust the design and construction of public buildings to private architects thus qualified. This closed the Committee sessions in Bombay, and enquiry begins at Nagpur on the 20th instant.

War Hospital for British Officers.

Munificence of H. H. the Gaekwar.

BOMBAY, January 16.
The opening ceremony will take place on Wednesday afternoon of the War Hospital for British officers at H. H. the Gaekwar of Baroda's beautiful house on the Malabar Hill, Bombay. His Highness has lent the house which will contain from 75 to 100 beds and the whole equipment of it, except the provision of surgical instruments which has been done by the Bombay Presidency War Fund and particularly the Women's Branch of it and by the Red Cross Society. Everything is most beautifully arranged and the wards are furnished in a manner corresponding with the general fine features of the house.

Bombay Water-Supply.

Expert Opinion on Organisms Found.

BOMBAY, January 16.
For some time past discussion had been going on in Bombay regarding the alleged impure water supply in the city. The matter came on before the Corporation, and a difference of opinion having arisen with regard to the harmfulness or otherwise of organisms found in the water, it has been decided to take expert opinion from Colonel Clemish, Sanitary Commissioner with the Government of India.

TELEGRAMS.

A Recent Railway Collision.

Driver and Station Master Prosecuted.

POONA, January 16.
Before Mr. Freke, Assistant Collector, E. Devanport, engine-driver, and Krishnarajee Veswant, Assistant Station Master at Khedgaon on the G. I. P. Railway, today appeared to answer a charge, under Section 101 of the Railway Act, of endangering the safety of persons on train. The incident which gave rise to the prosecution occurred on the 2nd December at 7 O'clock that morning. Devanport, who was the driver of a Goods train, ran his train into another Goods train which was standing at Khedgaon station. Mr. F. W. Dracott, pleader, appeared on behalf of the driver, but the Assistant Station Master, who was undefended, asked for postponement in order to engage counsel. The case has been adjourned to the 15th February and will be heard at Khedgaon, at which place the collision occurred and where the Assistant Collector will be on tour.

Society for Protection of Children.
In Western India.

BOMBAY, January 17.
At a meeting of the leading citizens of Bombay held last evening in the Corporation Hall it was resolved to establish a society for the protection of children in Western India. Mr. Lord Willingdon presided. Mr. Wardlaw Milne, Chairman of the Child's Refuge stated at the outset that there was great need of starting a well-organized permanent society and appealed for funds. He said that the Refuge experienced considerable difficulties in some cases owing to the fact that the Police who were helping the Refuge were themselves doubtful of the legality of the action in certain cases and he hoped that these legal difficulties might be removed.

Lord Willingdon's Sympathy.

Lord Willingdon expressed his keenest sympathy for the movement and said "Warmly as, I think you know, I sympathize with the political progress in this country on sound and reasonable lines I sincerely believe that no such progress will have any real practical value unless it is accompanied by a determined effort to improve the social conditions of the people in order that we may produce an intelligent and healthy public opinion which will be able to give fair and reasoned expression of views on important political questions that will arise in future years." His Excellency spoke from his personal knowledge that the mass of working population of the city was living in a condition of squalor and wretchedness which must brutalize their senses and destroy in many cases the natural affection of parents to their children and were nearly always in debt. His Excellency assured that the Government will do all that it is able by passing remedial measures and urged for joint efforts to give the children of working classes satisfactory educational opportunities, securing them homes and surroundings which would make them a strong and healthy race.

PUNJAB.

The Punjab Muslim League.

Proceedings of the Executive Committee.
Post War Reform Schemes Urged.

LAHORE, January 15.
The Executive Committee of the newly affiliated Punjab Muslim League has passed resolutions completely identifying itself with the scheme of reforms promulgated by the All-India Muslim League and the Indian National Congress at their joint meeting at Lucknow and requests the Government to graciously give effect to it. Another resolution refuses to accept the theory of self respect propounded by the Hon'ble Sardar Sunder Singh Majithia to justify his abstention from signing the memorandum on the post-war reforms by the 19 elected members of the Imperial Legislative Council and requests him to define his position. A third resolution thanks the Government for having appointed Justice Shah Din as 'sub pro tem' Chief Judge of the Punjab Chief Court, while a fourth congratulates him on this high honour.

The Punjabi Double Company.

A Graduate Recruit.

LAHORE, January 16.
Another meeting to promote the cause of the Punjabi Double Company was held at the Bharat Buildings on Monday under the presidency of Mr. Bakshi Soban Lal. The first recruit, a graduate, was brought before the gathering and was received with loud applause. A committee was formed with Mr. Shafi as President and with the object of encouraging recruits to join in the Double Company.

ASSAM.

The Assam Motor Accident.

NAGPOH, January 16.
Medical authorities now advise that it would not be safe to move the Chief Commissioner from Nagpoh to Shillong, at any rate till Monday next, the 10th day after the accident. His progress is satisfactory.

CENTRAL PROVINCES.

C. P. Legislative Council.

Land Revenue Bill Passed.

NAGPUR, January 16.
Mr. Kelkar moved an amendment that the minimum period of a tenant should be 30 years, in reply to which the Hon'ble Mr. Gump pointed out that a number of districts were unequally developed, and hence it was impossible to accept the amendment, which was negatived.

After some other minor amendments the Hon'ble the Chief Commissioner in a closing speech paid a compliment to the industry and labour which the Hon'ble Mr. Kelkar and Mr. Gump had bestowed on the Bill. Sir Benjamin Robertson's speech covered the ground of all amendments in which the policy of the Government, which

TELEGRAMS.

he said proceeded on facts relating to the province and not on any theories, was justified.

The Land Revenue Bill as amended was then passed. The Council adjourned "sine die."

CALCUTTA.

All-India Wrestling Tournament.

Inaugurated by the Aristocracy.

CALCUTTA, January 16.
With a view to give a fresh impetus to the Indian wrestling H. H. the Nawab Bahadur of Murshidabad, aided by the Maharajahdhiraj of Burdwan and Maharaja Prodyot Kumar Tagore, inaugurated an All-India Wrestling Tournament in the maidan here this afternoon. The tournament will last for five consecutive days. H. E. the Governor will attend the tournament on the 19th. The attendance to-day in the tent was large. Altogether six bouts of wrestling were witnessed. In the first Meher Singh after 15 minutes' struggle defeated Sohan. In the second Muhammed Din beat Rajab in a couple of minutes. It was a case of skill versus strength, and the former predominated. The match between Boota and Zehari was the most exciting one. After a keen contest for 20 minutes Boota won. In the fourth encounter Golam Moyuddin easily disposed of his opponent Ganga Singh. The fifth contest between Luchhi and Cullu ended in a draw and in the last Fuzza by sheer strength and weight defeated Ram Singh in a minute's time. This tournament is being run under the "Catch as catch can" rules.

Kumardhubi Engineering Works.

An Electric Driving Plant Installed.

CALCUTTA, January 16.
On Monday morning the power house of the new electric driving plant installed by the Kumardhubi Engineering Works, Ltd., was opened by Mrs. W. A. Ironside. Subsequently a luncheon was given by Messrs. Bird and Co. in the compound of the Chief Engineer's bungalow. The installation develops 760 horse power. The Kumardhubi installation marks a step towards rendering mining industry of Bengal independent of external sources for its supplies of machinery. It constitutes a milestone on the road towards conservation of India's coal by conversion of steam into electric energy and it draws attention to the process which in the neighbouring fire clay and silica work is facilitating manufacture in India of iron and steel at the moment when foreign sources of supply are almost closed. The Kumardhubi works can undertake within the limits of its present capital any order for mining constructional work or coal mining machinery. The entire Bird group of over twenty coal mines now rely on these works for their equipment and orders from other collieries have been undertaken to the limit of the works' capacity for a couple of years ahead. The works have even undertaken tasks of reconstruction of the Barakar roadway bridge and installation, when the Government sanction is granted, of the rope railway which is to run from Dhera Dun to Mussoorie. The Kumardhubi generators will result in saving of 700 tons of coal a month valued at £1,400 a year. The great power installation at the same firm's Sidua Jheria field which has cost nearly half a million sterling and is to be opened in July will result in saving of £120,000 tons of coal valued at £20,000 a year. Similar schemes on a smaller scale are afoot at Saltore and elsewhere.

Attempt at Extortion.

Judgment in Bhattacharjee's Appeal.

CALCUTTA, January 16.
At the High Court to-day Justices Teunon and Chaudhuri delivered judgment in the appeal preferred by Tarapada Bhattacharjee, who was convicted by the Sessions Judge of Tipperah of attempt at extortion and sentenced to seven years' rigorous imprisonment. Their Lordships, in the course of the judgment, observed that it had been established by convincing evidence that in a series of threatening letters a demand was made upon one Haranath Sirkar for Rs. 2,000 as his first contribution to what was spoken of as the "national fund." Yielding to their threats Haranath agreed to make payment on the 29th May. The place appointed was a spot near the Dak-Bungalow at Comilla. Haranath's son, Bepin, accompanied by a friend whose name was also Bepin, took the money there. The authorities on getting information posted armed police there under Mr. Hart, Police Superintendent. Two youths came on bicycles at the appointed time and were challenged by the policemen. This was followed by exchange of shots, with the result that a passer by was killed. One of these two men was arrested and he was the appellant Tarapada. Their Lordships held that the appellant had been justly convicted and dismissed his appeal.

Bengal Hydraulic Press Godown on Fire.

Estimated Loss Three and Half Lakhs.

CALCUTTA, January 17.
Yesterday afternoon a fire broke out in a godown of the Bengal Hydraulic Press at Cossipore. The godown measured 275 feet by 75 and about 6000 bales and a large quantity of loose jute were there at the time of the out-break of the fire. After seven hours' struggle the fire brigades were able to bring the fire under control. The loss is estimated at about 3½ lakhs. The cause of fire is not known.

Arms & Ammunition Dug Out.

From a Bengali Woman's Room.

CALCUTTA, January 16.
Recently the Bengal C. I. D. searched the house of a Bengali woman of Beerbhumi town and recovered seven Mauser pistols and 11,000 cartridges which were concealed in a box under the floor of her room. It is said that the arms and ammunition are portion of those stolen from the firm of Rodda & Co., about a year ago. The woman and a Bengali youth were arrested.

TELEGRAMS.

UNITED PROVINCES.

Bank of Upper India.

Extraordinary Meeting of Debenture Holders.

ALLAHABAD, January 16.
The debenture holders of the Bank of Upper India are called upon to attend an extraordinary meeting at Meerut on the 31st January to assent to certain modifications in trust deed to enable issuing of further debentures and to enable the trustees to concur in the scheme for the sale of the whole of the assets of the Company, under which the debentures are to be satisfied. By the scheme each debenture holder will receive in lieu of each debenture of Rs. 100 one fixed deposit receipt in the Alliance Bank of Simla for Rs. 60 at 4½ per cent interest payable in three years and cumulative preference share of the face value of Rs. 40 in trust of India at 6 per cent making in all securities of face value of Rs. 100 in lieu of each debenture. Each debenture holder will also be paid interest on his debenture up to the 31st December 1916. The above steps are being taken in view of the proposed amalgamation.

Important Public Lectures.

Mr. Polak on Round Table Propaganda.

ALLAHABAD, January 16.
Mrs. Sarojini Naidu delivered a public lecture here yesterday and dealt with the problems of the day including the national awakening. Mr. Polak also addressed a public meeting on the subject of India and the dominions and criticised the "Round Table" propaganda severely. Mr. Polak said: "I do believe that it will be very difficult indeed to persuade the British people, that they should allow the people of the Dominions to participate in the government of this country. I am confident that the people of this country will never allow any such catastrophe. But if ever it does happen that India is subjected to the Dominions control, on that day, I believe, there will be rung the death knell of the British Empire in India" [Delayed in Transmission.]

BRIEF TELEGRAMS.

H. E. the Commander-in-Chief, accompanied by Lady Monro and staff, left Bombay yesterday evening by a special train for Delhi.

A telegram from Nuwara Eliya this afternoon states that His Excellency the Governor passed a good night. His condition is satisfactory progressing favourably.

Sir Visweswaraiya will leave Bombay on the 26th inst. to discuss with the Bombay Government the Scheme of railway connecting Bhatwal harbour.

Rao Saheb M. Rama Rao, late of the Madras forest service, has been appointed special forest officer for investigation and development of forest industries in the Mysore State.

Sir Harcourt Butler leaves Rangoon on a tour on the 27th instant, for Southern Shan States. On his return journey His Honour proceeds to Burma mines at Nantun where the "Tiger Tunnel" is to be formally opened on the 3rd February.

The Fourth rice crop forecast for the province of Burma shows the total matured area to be 103,376,57 acres against 100,329,37 on the same date last year and the area of 99,310,00 acres actually matured in 1915-16. The surplus available for export is expected to be 27,500,00 tons of cargo rice.

An order has been issued in Mesopotamia that in view of the satisfactory demeanour of the inhabitants of the following towns since they have been in British occupation, the General Officer Commanding the Army of occupation is pleased to relax the rules of warfare in their favour and to direct that a reasonable rent be paid as at Basrah for the houses of friendly inhabitants requisitioned for military purposes: Qurnah, Calat, Salih, Amarah, Ali Charbi, Suq, Nasiriyah.

(UN-CORRECTED.)

LONDON, January 16.
A despatch from Salonika says Mr. Falkenhayn has landed from a submarine somewhere on the Greek coast whence he proceeded to Larissa.

12-55 p. m. It is possible that the French headquarters which report the arrival of Mr. Falkenhayn are confusing him with Major Falkenhayn, the German Military attaché in Athens. The latter recently left but it is notorious that he has been in communication with King Constantine by the wireless. Indeed it was recently reported that he had returned to Athens.

A wireless-German official statement says: Hostile attacks between Casina and Susita valleys have been unsuccessful. A counterthrust drove back the Rumanians who had penetrated at one point. Our curtain of fire broke down strong Russian masses who had been repeatedly attacking on both sides of the Fundni.

రాండు లేబిలు ప్రతినీధుల యుద్ధమును

సరోజినీ దేవి పోలకు గార్ల యువస్వామములు.

అలహాబాదు జనవరి 16:— సరోజినీ దేవి గారు నిన్ను మొదట నువ్వనెంచిరి. పిమ్మట పోలకు గారు రుప్పనెంచిరి. పోలకు అధిని వేశములకును హిందూ దేశమునకును సంబంధమును గూర్చి నుడువుచు రాండు లేబిలు ప్రతినీధుల యుద్ధమును తీవ్రముగ ఖండించిరి. హిందూ దేశ పరిపాలనమునం దధిని వేశములకు భాగ మొనంగునట్లు బ్రిటిషు దేశమువారిని సమ్మతించుచే యట చాలకష్టతరమని నాకు నమ్మకము కలదు. అట్టి పాలనమును హిందూ దేశయు తన్నుకీ నుగీకరింపరని నాకు గాఢవిశ్వాసము కలదు. కాని ఏ నాడైన అధిని వేశములు హిందూ దేశమునకు పాలక దేశము లగుట తటస్థమనెనే బ్రిటిషు ప్రామాణ్యనిర్మాణ ఘంటానినాద మానాడే హిందూ దేశమున ప్రామాణ్య నిర్మాణమని నేను నుడువగలను.

ఎమ్మగ్రేవను గురించి కేశవప్పగారు కాసన నిర్మాణ సభలో నువపాదించిన తీర్మానము ననుసరించి జి. ఎ. సె. శను, ఎం. ఎ. పార్థసారథి అయ్యగారు, తమ్మిడు తండ్రియగు కేయిరు గారులు మదరాసు ఎమ్మగ్రేవను సంఘ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

చెన్నపురి దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇక్కో కార్పొరేటు కాబడినది.)

645

నోటీసు.

ఈ క్రింది మార్పులు 1917 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 1-వ తేదీనుండి అమలులోనికి రాగలవు. ప్రయాణీకుల శ్రేయ్యు.

ఇంటరుమిడియేటు మూడవ తరగతి ప్రయాణీకుల ఒక ప్రయాణమున కగు రేట్లను ఈ క్రింది విధముగ మార్పు చేయడమునది.

మైలు 1-కి దమ్మడిలు.

ఇంటరుమిడియేటు క్లాసు.	మదరాసు వాల్తేరు సెక్షను, విశాఖపట్టణము, కాకినాడ బ్రాంచి లైనులు, మదరాసు రాయచూరు సెక్షను.	మొదటి 300 మైళ్ళకు 4 1/2 దమ్మడిలు. అంతకు పైబడిన దూరమునకు 3 1/2 దమ్మడిలు.
	పూనా, బెంగళూరు సిటీ (బ్రాంచి లైనులు గాక) బెజ్జు వాడ, బందరు సెక్షను.	మొదటి 300 మైళ్ళకు 4 దమ్మడిలు. అంతకు పైబడిన దూరమునకు 3 దమ్మడిలు.
మొయిలుబాడి మూడవ తరగతి	బ్రాడ్ గ్యాజి (ఇతర బ్రాంచి లైనులుగాక విశాఖపట్టణము బ్రాంచి లైను సహా) పూనా, మిరాజ్ సెక్షను.	" " 3
	శోలాపూరు, మైసూరు (సి.మో.గా బ్రాంచి మినహా) గుంటకల్లు, బెంగళూరు సిటీ, బొంబాయి, మార్బోగోవా హార్బరు సెక్షను.	" " 2 1/2
ఇతర బండ్లలో మూడవ తరగతి	బ్రాడ్ గ్యాజి (బ్రాంచి లైనులు సహా) పూనా, మిరాజ్, గుంటూరు.	మొదటి 200 మైళ్ళకు 2 1/2 దమ్మడిలు. అంతకు పైబడిన దూరమునకు 2 దమ్మడిలు.
	మచిలీపట్నము మీటరు గ్యాజి సెక్షనులు.	" " 2 1/2
	డబ్లియు. ఐ. పి. సెక్షను	" " 2 1/2
	ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేలోని ఇతర అన్ని సెక్షనులలోను	" " 2

మదరాసులోని ఏ రౌండు టికెట్లను మధ్యనైనను కోలారు గోల్డ్ ఫీల్డ్స్ రైల్వేలోని ఏ రౌండు టికెట్లను మధ్యనైనను ఇప్పుడు యిచ్చుచున్న ప్రత్యేకపు మూడవ తరగతి తగ్గు రేట్లు రద్దుపరచడమయినది. పై రేట్లు ప్రకారము తక్కువై రద్దుచేయబడును.

ప్రయాణీకులు ఒకటికి ఒక అణాకు తక్కువ కాకుండా ఛార్జి చేయబడును. 2. చౌకతిరుగు ప్రయాణపు టిక్కెట్లు. ఈ క్రింది చౌకతిరుగు ప్రయాణపు టిక్కెట్లు రద్దుచేయబడును.

1916 వ సంవత్సరపు 25-వ నెంబరు కోచింగు గైడు రిఫరెన్సు.

	పేరా	పేజీ
(ఏ) ఇంటరుమిడియేటు క్లాసు రిటర్న్ టిక్కెట్లు	51 (a) ii	103
(బి) వారము పరిమితిగల రిటర్న్ టిక్కెట్లు	54	105
(సి) తిరువళ్లూరు, తిరుత్తూరు పండుగ రిటర్న్ టిక్కెట్లు	55	106

తాజాకలము } సాధారణపు రేట్లు చొప్పున అయ్యే ధనమును పుచ్చుకొని పండుగ ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థము టిక్కెట్లు ఇయ్యబడును.

3. తగ్గిపబడిన కూలీరేట్లు.

నార్తుక్కు రైలుస్టేషనులు, కలకత్తా మధ్య కూలీ ప్రయాణీకులకు గాను తగ్గిపబడి యున్న మూడవ తరగతి ప్రయాణపు రేట్లనున్న, వలస కూలీల నిమిత్తమై వాల్తేరు, బెజ్జువాడ మొదలు ఆవడి వరకును ఇచ్చుచు వచ్చిన రేట్లనున్న రద్దు చేయబడును.

4. నీజ్ టిక్కెట్లు

బ్రాడ్ గ్యాజి సెక్షను పయన ఇంటరు మిడియేటు మూడవ తరగతి మూడు మాసముల, ఆరు మాసముల రిటర్న్ టిక్కెట్లు ధరలును కొంచెము మార్పు చేయబడును.

5. కన్వేషను.

1916 వ సంవత్సరపు నెం 25 రు కోచింగు గైడులోని 115 మొదలు 122 పేజీలలో చెప్పబడియున్న 63 పేరాలోని (I), (II), (III), (IV), (VI), (XII), (XVI), (XVII), (XX), (XXI), (XXII), (XXIII) అయిదులలోని సహాయ ధరలు రద్దుచేయబడును.

6. మోటారు కార్లు.

1916 వ సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగు గైడులోని 169 పేజీలో ప్రచురింపబడిన 178 పేర గ్రాఫులోని (c) (I) పేరాలోని మోటారు కార్ల తగ్గింపుధరలు రద్దుచేయబడును.

7. స్పెషల్ రైల్వే.

సర్కసు, నాటక సంఘముల తీసికొనిపోవు నట్టి, నాలుచక్రముల బండ్లు 16 టికి మించక

గలిగియుండు స్పెషల్ రైలుకుగాను మైలు 1-కి రు 4-8 0 ల చెప్పు ఛార్జి చేయబడును. ఇంతకు మించిన బండ్లకు ప్రోరేటోర్ ఛార్జి చేయబడును.

8. రిజర్వు చేయబడు స్థలము.

(ఏ) ఎమ్.ఎస్.ఎమ్. రైల్వే పయని బండ్లకు గాని, కంపార్టుమెంటులకు గాని రిజర్వు చేయబడుటకు ఈ క్రింది ఛార్జీలు చేయబడును.

(i) 1-వ 2-వ తరగతులు:—

1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగు గైడు 128, 129 పేజీలలో చెప్పబడియున్న 69 పేరాలో చెప్పబడిన ప్రకారము రిజర్వు చేయబడు స్థలమునకుగాను నిర్ణయింపబడిన రేట్లను ఛార్జి చేయబడును.

(ii) ఇంటరుమిడియేటు మూడవ తరగతులు:—

బాడ్లీపై గాని కంపార్టుమెంటుపై గాని నిర్ణయింపబడి యుండు జనసంఖ్యకు కాగల పూర్తి ఛార్జి చేయబడును

(బి). వివిధ తరగతులలోని కంపార్టుమెంటులకు ప్రస్తుతము చేయుచున్న తగ్గింపు రేట్లను మార్గిక యధారీతి నుంచబడును.

(సి) 1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగు గైడులోని 131, 134, 135 పేజీలలోని 70, 87 పేరాలో ప్రకటించబడియున్న రీతి రిజర్వు చేయబడు స్థలమునకు నిర్ణయింపబడిన తక్కువ రేట్లు రద్దుచేయబడును.

(డి) పూర్ణముగా రిజర్వు చేయబడియున్న నే తప్ప బండ్లను ఇతర లైనులమీద నడపబడవు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదనెనిమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో? కలశేదము లేల కలిగె? ఆనార్యవహారము లెట్లెట్లుమా తెలి? ఈ మొదలగు విషయాలు లెన్నియో యింగు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవా రీ గ్రంథమునై పంచమభిప్రాయము విచ్చి యున్నారు. శ్రేణి మిగుల మలభము. 400 పుటలు వెల 4.0-0. ఆత్మ్యత్రిపు ప్రతి 5.0-0 కన్నులు నేలు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదువధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములకలపు. పంచికాగితిములనై అన్ను, కాశికాత్రైండు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు చేసెం.

26] జనమంచి శ్రీమద్రికాశ్రమంబు లెలుగు పండితుడు. మునిసిపల్ ప్రెస్, బొంబాయి కడప

కల్యాణి - ప్రతిభుడు

ఇది శ్రీకృష్ణయ గృహ ఇంగ్లీషు పాఠశాలకు గాను బొంబాయి తేట తెలుగున శ్రీలక్ష్మకున బాలగ్రంథము తెలియ నట్లు రచింపబడినది. ఇతర భాషాకవుల రచనా చతుర్తామయ. సులభమైనది. దీని కథా సంవిధానమును పాత్ర చతుర్తామయ. సులభమైనది. దీని కథా సంవిధానమును పాత్ర చతుర్తామయ. సులభమైనది. దీని కథా సంవిధానమును పాత్ర చతుర్తామయ.

దైర్య కవచము

మనుజునకు గల పాతప గుణములలో దైర్యము ప్రధానము. దైర్యమునగా ఆపదలయందు మనస్సు చలించుటకు. మనుజుడు ధరింపదగిన యన్ని కవచములను ఆత్మ శత్రుములచే భేదింపదగినది. ఈ దైర్య మనెడి కవచము ఆత్మ శత్రుములకు అభేద్యము. ఈ దైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై "అన్యత్రభిష్టాత్ గాంగేయాత్ ఆన్యత్రచ మానా మతః" అనెడి జతేంద్రియైరైన భీష్మునియొక్క ఎంద్రము నది ముఖ్యమైని తెలియియున్నది. వెల 6 అణాలు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో, ఆనందముద్రాలయము, గుంటూరు

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

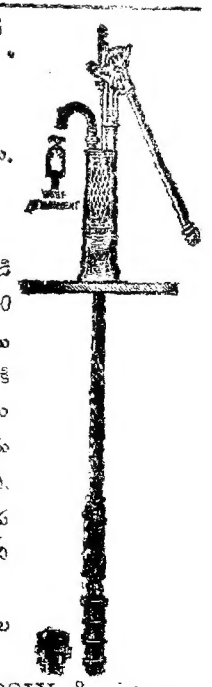
మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని భాగములు గలగుటకును తరిసియందు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచుకో ఏయే భాగములు ఏయే పనులుచేయునో ఈ ఇది పోయినపుడు స్పష్టముగా చేయు రీతియందు యి-యంగిముల నెట్లు అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో యు. ఎ. ఎ. కే. డొరకల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నెట్లెండి గవర్న మెంటు వారినద్దనంది లై సెన్సు యిప్పించబడును. అందులకు ఫీజు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు ఫిబ్రవరి నెల 1 వ తేదీ నుండి ప్రారంభింపబడును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 31 కడచి గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు లాకొంగు బడును. ఈ క్రింద నువాహించువారికి వ్రాసికొనుట.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, న్యూ యార్కు Galley & Co., 149, Broadway Madras Telegraphic Address:—"GALY" Madras

కె.బి. జోషి అండుకో.

సెక్యూరిటీ బిల్డింగు నెం. 321, హరన్బీ రోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి. పూర్ణముగా నవీన మయినది. లోడవుక్ ఫోర్సు-పంపు. 25 అడుగుల లోతునుండి నీళ్లునోడి అంత ఎత్తునకు వైకిలాగును. గంటకు 2000 గాలనులుతోడును. 2 అంగుళములు ముఖము. నిప్పును చల్లార్చుటకును, నీటిని వైకి కొట్టుటకును జములు ఏర్పాట్లు చేయబడును. ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి సులభముగా తీసికొని పోవదగిన యున్నది. బహు శక్తివైక్తో ఎడతెగని భార ప్రవహింపజేయును. ఒక క్రాను నిక్షి పనిచాలును. డిప్ వెల్ పంపు ఇతర పంపులు కావలయునని మాకు వ్రాయుడు. వెల రు. 55. K. B. JOSHI & Co., No. 321 Haranby Road, Fort, BOMBAY.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము వనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామ్రోజిక్"ను యింకా తెలియనివలయును. దానిని పయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక షెల్ ప్లెట్సుకు చక్కని మెరుగు (స్పర్శ) ఉన్నదనియు గొప్పములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభముగాను ముగుసును. ఈ కామ్రోజిక్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యెడల కే వ్రాయవలయును

5 గాలనుల గల రమ్మ 1-కి రు 25-0-0.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్,

తలపెట్టె నెం 55కి రు

మదరాసు

(నే కామ్రోజిక్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

క్రిస్టియన్ గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని

రంగుల డ్రైవ్ పటము

1.కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

సి. పి. ఇర్వులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధినియను నాటకము సంపుడురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు

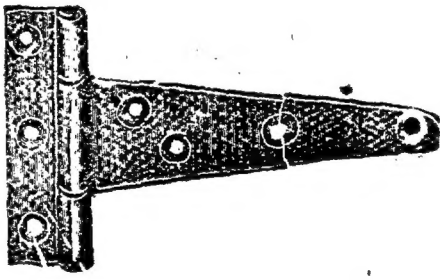
జాపబడినది. అందగు జదివి తీగవలయును.

నెల 0-4-0

పోస్ట్ పేజు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

7 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఈ పత్రిక కలగల ఇతర సామానాలు శీమ సామానాలు విరివిగాను చిల్లరగాను వగవయిన ధరలకు కోరువారు మా కేరకే వ్రాసికొనవలయును. రంగులు వార్షికులు, అవిశేషమునెల వగయిరాలు మరమేవల రకాలు కవిశ్చరకాలు ముండ్లకువలెవచ్చే బందులువగయిరాలు లీరువలకు పనికివచ్చే తాళపురేకులు వగయిరాలు తలుపులకుపీటలకు పనికివచ్చే యిల్లెచుక్కలు రకాలు యింజనులకు పనికివచ్చే ఆకుగాళ్లు, నట్లు, వాచర్లు, రివెల్లు, యినపరేకులు, యెమికి పేపర్లు, అలంకారముల వల సూరముగాను మంచి వస్తువులుగాను విక్రయింపబడును. యేవస్తువులు కావలసి వున్నవారు వ్రాసికొని ధనిలు తెలిపెదము. ఆర్డర్లు వాల్యూ పేయబిల్డ్ కోట్టు ద్వారా పంపవలెను.

గుండా సుబ్బారాయుడు

302

కాల్లవేక్ మచ్చెంటు, బజారువీధి, డోరు నెం 2/1175 రు. బెజవాడ.

బాధాపీడితులకు పరము: ఐనోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

బాధాపీడితుల రక్షణమున జనించువాడ్యములకు కిరీటుమునంటి మందు. మరుపులను, మచ్చలను గొడమలను తుండ్రము, వ్రాసినోపధిలను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్షణ భుకారిణి

(28)

బాధాపీడితులకు గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కాశసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్షణమును కల్పించును. శరీరాధోగ్యమును గలగు జేయును. 16 సోపాలకర ముండుటకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తియె:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2, BOMBAY.

ఆంధ్ర పత్రికా కాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కిట్టనుంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. నెల 0-4-0 పోస్ట్ పేజీ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

వికభాషావిప్రళంస

ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము.

నెల 0-4-0 పోస్ట్ పేజీ అధికము.

అధి

గర్భాశయ గోగనివారిణి:— శ్రీలకు గలగు ఋతుకాల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైల బాష్టి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కునుమగోగము, సంభాసనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాలెము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్య వ్యాధులను కుదుర్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 3.0-0. చిన్నది రు 1.10-0.

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేవా ప్రణములు, ముఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 3.0-0. చిన్నది రు 1.10-0.

అర్క

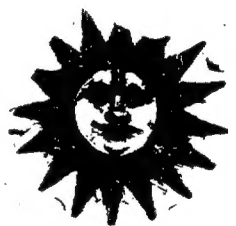
జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రు. 1.0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 166 9, బందరువీధి, మద్రాసు.

శ్రాంతి:— సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

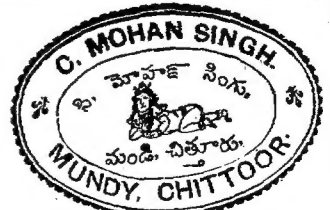
కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునక ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ, (53) 21. హమ్మింగ్స్, బొంబాయి.

హాకెట్ డయిరి యినాం

రబ్బరుస్టాంపులు ఏభాషలోగాని ఏమాదిరిగాని ధర రు 2.0-0. 1917 వ సంవత్సరం జనవరి నెల 31 వ తేదిలోపల రబ్బరుస్టాంపు అడ్డరుచేయువారికి వ్రేకనిన డైరియినాం. 1917 వ సంవత్సరం క్యాలండరు నలయువారు అర్థజాబోపేజిస్టాంపు పంపవలెను. పూరాకేట్లగు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును. 588 పి. యక్ సింహం అండు కో

119, ఆదియప్పనాయని వీధి, మద్రాసు